

Столична община

Входящ №

COA22-BK66-4070-[1]

Регистриран на 16.06.2022

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>**СТОЛИЧНА ОБЩИНА**София 1000, ул. "Московска" № 33, телефон: 029377351, факс: 029810653, www.sofia.bg

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СТОЛИЧЕН ОБЩНСКИ СЪВЕТ

Към рег. № COA22-BK66-4070/21.04.2022 г.

ДОКЛАД**ОТ**

ЗАФИР ЗАРКОВ – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
ЛОРИТА РАДЕВА – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
АННА СТОЙКОВА – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
СИМЕОН КОЛЕВ – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
ДИМИТЪР ВУЧЕВ – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
ПРОШКО ПРОШКОВ – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
РАДОСЛАВ АБРАШЕВ – ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК

ОТНОСНО: *Приемане на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С Решение № 334 от 07.06.2019 г. на Министерски съвет е приета „Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024“ (НППКАВ). В Приложение XIV – План за действие, към Програмата на национално ниво са приети конкретни мерки, касаещи битовото отопление и транспорта, като например:

Мярка „Задължително поетапно извеждане от употреба на печки и котли на твърдо гориво, които не отговарят на изискванията на регламентите за екодизайн, включително създаване на Зони с ниски емисии за периода 2020-2024 г.;

Мярка „Въвеждане на Зони с ниски емисии за транспорта, в общините, в които транспортът е основен източник на емисии“;

В съответствие с мерките от НППКАВ Столична община изпълнява „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“ (ПКАВ 2021-2026 г.), приетата с Решение № 204/22.04.2021г. на Столичния общински съвет. В приложение № 14 и №15 към ПКАВ

Докладът се издава в 2 (два) оригинални екземпляра, един за класиране в УАСО и един за адресата. Докладът съдържа приложения, които се сканират.

2021-2026 г., са включени и мерки, свързани с въвеждането и прилагането на зона с ниски емисии (ЗНЕ), както за транспорта, така и по отношение на битовото отопление. Мерките от програмата, са както следва:

1. Мярка 6-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план и въвеждане (при необходимост) на нискоемисионни зони за битово отопление в приоритетни райони, ограничаващи използването на дърва и въглища за отопление, при едновременно предоставена възможност за териториалния обхват на тези зони за безвъзмездна подмяна на отоплителните уреди на дърва и въглища;
2. Мярка 9-Sf-r-St: Въвеждане на нискоемисионни зони за битово отопление, в които се ограничава отопление на дърва и въглища на сгради по улици, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна или газоразпределителна мрежа;
3. Мярка 53-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план за зона с ниски емисии за транспорт, обществено обсъждане на плана и въвеждане на зона с ниски емисии за транспорт, включително осигуряване на необходимото оборудване, софтуер, платформа и др. като: светодиодни информационни табели/табла с променливо съдържание, за статичното поставяне на всички входно - изходни точки в НЕЗ, така и преместваеми такива, камери за наблюдение и контрол в обхвата на НЕЗ, с възможност за измерване на скорост на превозните средства, RFID четци, софтуер за управление на НЕЗ, комуникационно оборудване, платформа за визуализация, управление и информираност в реално време, относно въведените регулации, газ-анализатори за измерване в реално време (при движещи се автомобили) на емисиите от МПС, поставени на основни пътни трасета в НЕЗ, закупуване на електрически превозни средства за екипите, осъществяващи физически контрол върху МПС, движещи се в НЕЗ, проектиране, закупуване, поставяне и управление на мрежа от общински зарядни точки на територията на НЕЗ.

В допълнение с Решение № 812/16.12.2021 г. на СОС е приет План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021 – 2030 г. (ПДУЕК), включващ програма по енергийна ефективност и дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива. Планът предвижда изпълнението на мярка: С.1.1 „Въвеждане на поэтапно ограничаване на използването на високоемисионни горива и открити горивни устройства за отопление“. С мярката се предвижда Столична община да въведе поэтапно ограничаване на използването на високоемисионни изкопаеми горива за отоплителни нужди на своята територия. Мярката е свързана освен с подобряването на качеството на въздуха и с намаляване на емисиите на парникови газове и допълва мерките от ПКАВ 2021-2026 г. Предвидено е крайният срок за изпълнение на мярката да бъде 2030 г., тъй като на засегнатите от мярката страни ще е необходимо достатъчно време да се преоборудват за да използват други по-екологични и ефективни начини за производство на топлинна енергия.

На следващо място на 08.11.2021г. Софийски градски съд постанови решение по гр.д. № 6614/2017г., по силата на което Столична община е осъдена да извърши определени действия и да прекрати бездействието си по отношение на други, подробно описани в осъдителна част на акта. Целта е да се осигури достигане на нормативно определените нива (концентрации) на фини прахови частици под 10 µm (ФПЧ10) в атмосферния въздух на територията на общината, в сроковете посочени от съда. Едно от разпорежданията на съда е Столична община да приеме правила, съгласно които, при определени от общината условия, да се предвижда въвеждане на всяка една от мерките по чл. 28а, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), заедно или поотделно.

Във връзка с гореизложеното, на основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), чл. 76, ал. 3 и чл. 77 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 28а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) Столична община пристъпи към създаване на нормативна

административна уредба насочена към определяне на условия, правила и ред за предприемане на мерки за спазване на утвърдените от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители), посредством създаване и въвеждане на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея; ограничаване на употребата на определени видове горива или уреди за отопление; ограничаване на движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества.

Към настоящия момент Столична община няма създадена нормативна административна уредба, регламентираща ограничаването/забраната на движението на моторни превозни средства с определена екологична група и въвеждането на забрана за употреба на твърди горива за отопление в зони с ниски емисии на вредни вещества. Наред с това Столична община, в изпълнение на разпоредба на чл. 28а ЗЧАВ, е овластена и обвързана да предприеме необходимите мерки, така че да гарантира в максимална степен постигането на нормативно установените параметри, гарантиращи чистотата на атмосферния въздух на нейната територия.

Наредбата има за цел да се намалят източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества, като се ограничи движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, чрез въвеждане на забрана за движението им в такива зони, както и да се ограничи и забрани употребата на твърди горива за отопление на цялата територия на Столична община, за да бъдат постигнати заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването. Постигането на целите ще доведе до подобряване на качеството на въздуха на територията на СО, като се въздейства върху основните източници на замърсяване – фините прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2.5), засягащи човешкото здраве, които съгласно анализите към програмата за подобряване на качеството на атмосферния въздух на СО са с преобладаващ източник битовото отопление и транспортът.

В Наредбата са определени източниците, които причиняват замърсяване на атмосферния въздух по посочените начини, като се създават правила, така че същите да бъдат ограничени и/или забранени. За постигане на желания резултат, на първо място, са индивидуализирани превозни средства, които причиняват замърсяване. Определянето им се извършва посредством въвеждане на правила за екологична група. Всяко превозно средство, което попада в обхвата на проекта за наредба, ще притежава екологична група, която ще е определяща за допускането му за движение в нискоемисионните зони, които наредбата създава. Превозните средства, които са в екологични групи, отличаващи се с най-висока степен на замърсяване, са ограничени и поставени в забранителен режим за движение в изброените в наредбата зони. Уредена е етапност при въвеждане на ограниченията и/или забраните спрямо МПС, попадащи в обхвата на наредбата.

За зони с ниски емисии на вредни вещества, в които ще се ограничава движението на МПС, в зависимост от категоризацията им в съответните екологични групи се предлага следното:

1. Зона „Малък ринг“ – зоната, оградена от: бул. „Васил Левски“, бул. „Патриарх Евтимий“, бул. „Ген. Скобелев“, ул. „Опълченска“, бул. „Сливница“;

2. Зона „Голям ринг“ – зоната, оградена от: бул. „Сливница“, бул. „Данаил Николаев“, бул. „Ситняково“, бул. „П. Яворов“, ул. „Атанас Дуков“, бул. „Х. Ибсен“, бул. „П. Ю. Тодоров“, бул. „И. Е. Гешов“, бул. „К. Величков“.

За предложените зони се предлага въвеждането на забрани за движение на МПС от категории М1 и N1 с определена екологична група Първа, Втора и Трета съгласно чл.

Докладът се издава в 2 (два) оригинални екземпляра, един за класиране в УАСО и един за адресата. Докладът съдържа приложения, които се сканират.

37а от Наредба № Н-32 от 16 декември 2011 г. в периода от 01 декември на съответната календарна година до последния ден на месец февруари на следващата я календарна година, както следва:

1. В зона „Малък Ринг“ считано от 01.12.2022 г. забраната за движение се въвежда по отношение МПС от категории М1 и N1 с екологична група Първа, като считано от 01.12.2025 г. в същата зона се забранява движението и на МПС от категории М1 и N1 с екологична група Втора, а считано от 01.12.2028 г. забраната за движение се въвежда и по отношение на МПС от категории М1 и N1 с екологична група Трета.

2. В зона „Голям Ринг“, считано от 01.12.2025 г. забраната за движение се въвежда по отношение МПС от категории М1 и N1 с екологична група Първа, а считано от 01.12.2028 г. забраната за движение се въвежда и за МПС от категории М1 и N1 с екологична група Втора.

В наредбата е предвиден и гратисен период като нарушенията, извършени до 01.01.2023 г., не се вземат предвид и не подлежат на наказване по предвидения в настоящата Наредба ред.

По отношение употребата на твърди горива за битово отопление се предлага да бъде определена цялата територия на Столична община като зона с ниски емисии на вредни вещества към 2030 г. като е предвидена етапност, поради следните съображения:

1. Необходимостта от предоставянето на актуални данни от преброяването през 2021 г. на населението на Република България от Националния статистически институт за начина на отопление на домакинствата на територията на Столична община;
2. Изпълняваните в момента два проекта за подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво на домакинства: Проект № BG16M1OP002-5.003.0001-C01 „Подобряване качеството на атмосферния въздух в Столична община чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020г.“ и Интегриран проект (ИП) „Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“ LIFE17 IPE/BG/000012 – LIFE IP CLEAN AIR по Програма LIFE на Европейския съюз;
3. Предстоящите мерки по отношение на подмяната на топлоуредите на домакинствата в следващия програмен период 2021-2027 г., финансирани от Програма за околна среда 2021-2027 г.

Във връзка с горното с наредбата се въвеждат следните ограничения етапност:

1. Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за отопление в сгради разположени по улици или на места, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, попадащи в обхвата на зона, чиито граници са подробно описани в приложение 3 към наредбата, включващи територии на следните 9 районни администрации: Изгрев, Средец, Оборище, Студентски, Илинден, Красно село, Лозенец, Триадица и Възраждане.

2. Считано от 01.01.2030 г. описаната в т. 1 забрана обхваща цялата територия на Столична община.

В наредбата е изяснено съдържанието на понятието „Твърдо гориво за битово отопление“, спрямо което в Наредбата е предвидено въвеждане на забрана и това са въглища, брикети от въглища и дървесина, използвани за битово отопление, с изключение на пелети и брикети от биомаса. Посочените източници на топлинна енергия се отличават с най-високо ниво на отделяне на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители). С Наредбата са създадени зони с ниски емисии, за които ще важат предвидените в нея ограничения и/или забрани. Зоните с ниски емисии са разделени в две групи. Подходът е различен по отношение на превозните средства и обектите, в които се употребява твърдо гориво за битово отопление. Причината е, че превозните средства са подвижни вещи, които могат да бъдат ограничени в придвижването им, като се забрани навлизането, движението и/или преминаването през създадени зони с ниски емисии на вредни вещества. Използването на твърдо гориво за

отопление се извършва в недвижими имоти, което предполага статичната му употреба. Поради тази причина е наложително въвеждане на забрана, която да осуетява самата употреба на твърдо гориво за отопление поради невъзможността намаляването на вредните емисии от употребата му да бъде регулирано по друг начин. При превозните средства като движими вещи е възможно да се забрани навлизането, движението вътре и/или преминаването им през зони с ниски емисии на вредни вещества, като тази забрана се отнесе само към онези превозни средства, които се явяват най-сериозни замърсители. Използваният диференциран подход от една страна цели да намали емисиите на вредни вещества, а от друга да стимулира използването на различен вид транспорт в зоните, в които са констатирани превишенията. Предложеното с наредбата ограничение за превозните средства е предвидено да бъде наложено временно за периода от 01 декември на текущата календарна година до последния ден на месец февруари от следващата я календарна година, защото това е периодът от време, когато се констатира най-чести и значими превишения на гореописаните норми, като са предвидени етапи, които да бъдат спазени при въвеждане на ограниченията и/или забраните.

По отношение на твърдото гориво за битово отопление ограниченията в Наредбата са насочени към твърдото гориво за битово отопление, а не към уредите за отопление, защото съгласно разпоредбите на Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества. Считано от 1 януари 2022 г. са въведени конкретни изисквания за екопроектиране по отношение на сезонната енергийна ефективност при отопление; конкретни изисквания за екопроектиране по отношение на емисиите; изисквания към продуктова информация за локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Съгласно чл. 8 от същия Регламент до 1 януари 2022 г. държавите членки могат да разрешават пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, съответстващи на националните разпоредби, които са в сила по отношение на сезонната енергийна ефективност при отопление, емисиите на прахови частици, емисиите на органични газообразни съединения, емисиите на въглероден оксид и емисиите на азотни оксиди. След посочената дата обаче на пазара не могат да бъдат пускани за продажба и не могат да бъдат въвеждани в експлоатация локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, които не отговарят на зададените в посочения нормативен акт критерии. На практика Европейската Комисия е въвела критериите, на които трябва да отговарят локалните отоплителни уреди, които да позволяват употребата им, те са приложими, считано от 1 януари 2022 г., поради което уреждането им с нормативен административен акт на общинско равнище не е необходимо, а и ще дублира съществуващата вече уредба в Европейския съюз.

В Наредбата са индивидуализирани също така и адресатите на правните норми, които ще бъдат засегнати от въведените забрани, така че да се осигури плавното ѝ въвеждане, без да се създават трудности, водещи до невъзможност за прилагане на разпоредбите ѝ. Решаването на тези предизвикателства също е предвидено в две насоки в зависимост от вида на наложеното ограничение и/или забрана. По отношение на наложеното ограничение и/или забрана за навлизане, движение или преминаване на превозни средства с определена екологична група са предвидени изключения, които да облекчат прилагането на новата уредба, да осигурят защита на обществения интерес, като в същото време да гарантират стриктно изпълнение на възложените задължения от адресатите на правните норми. Уредени са три етапа за въвеждане на ограниченията и/или забраните за МПС, попадащи в обхвата на наредбата. За лицата, които използват твърдо гориво за битово отопление, е създадена уредба, която да гарантира преходен период, в рамките на който те да имат възможност да преминат към локален отоплителен топлоизточник, който не използва твърдо гориво. Предвиден е гратисен период, в рамките на който лицата, използващи локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, да

Докладът се издава в 2 (два) оригинални екземпляра, един за класиране в УАСО и един за адресата. Докладът съдържа приложения, които се сканират.

заменят използваните уреди с други, които да отговарят на изискванията за екопроектирането на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво включително чрез включването им в проектите и инициативите на СО за подмяна на топлоуредите. Подходът е диференциран в зависимост от местоположението на недвижимите имоти, в които субекти, адресати на нормативния административен акт, използват локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за отопление в сгради, разположени по улици или на места, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, а от 01.01.2030 г. забраната обхваща цялата територия на Столична община. По този начин се гарантира възможността всяко лице, което ще бъде засегнато от разпоредбите на наредбата, да има възможност да премине към използване на отоплителни уреди с друг източник на топлинна енергия. Гратисният период създава условия да бъде извършена замяната. Използваният подход цели да се даде възможност и да стимулира субектите, които попадат в обхвата на разпоредбите на Наредбата да заменят ползваните отоплителни уреди на твърдо гориво с отоплителни уреди с друг източник на енергия чрез участие в действащи програми, проекти и инициативи на Столична община.

Субектите, които са обхванати от разпоредбите на Наредбата, са собствениците на превозните средства или такива физически лица, на които е предоставено за ползване моторно превозно средство, попадащо в обхвата на проекта за наредба. Автомобилите получават екологична група при прилагане на разпоредбите на чл. 37а от Наредба № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства към момента на извършване на годишния преглед за техническа изправност.. По този начин е гарантирана възможността всяко лице, водач, респ. собственик на моторно превозно средство, явяващо се адресат на проекта за наредба, да бъде установено без трудност.

Обхванати от Наредбата относно въведената с нея забрана за използване на твърди горива за отопление, са собствениците на недвижими имоти, разположени на цялата територия на Столична община, лицата, в чиято полза има учредено вещно право на ползване върху такива имоти, както и лицата, на които е предоставен за управление имот държавна или общинска собственост, разположен на територията на Столична община, които използват локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво за битово отопление.

Осъществяването на контрола по прилагане на наредбата е възложено на кмета на Столична община и/или оправомощени от него лица, определени със заповед, като е предвидено използване на собствени общински автоматизирани технически средства и системи или такива наети от трети лица при осъществяване на контрола. Предвидено е подаване на заявление по образец от задължените лица и вписване в създадената за тази цел база данни, което да гарантира, че лицата, обхванати от проекта за наредба, ще изпълняват стриктно възложените им задължения, свързани със забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група. В определените зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община по отношение на транспорта е предвидено да се осъществява постоянно, денонощно видеонаблюдение с общински автоматизирани технически средства и системи, които могат да бъдат стационарни и мобилни.

Предлаганият проект на Наредба е разработен в съответствие с Европейското законодателство – Европейската харта за местно самоуправление; Договор за Европейския съюз; Договор за функционирането на Европейския съюз; Закон за чистотата на атмосферния въздух; Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества; Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018 – 2024 г.; проект на Оперативна програма „Околна среда 2021-2027“ на ЕС; НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата

изправност на пътните превозни средства на МПС; Наредба № I-45 от 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства; НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община; Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол, приета с ПМС № 22 от 17.02.2020 г.; Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление; Закон за нормативните актове (ЗНА).

В изпълнение на чл. 26, ал. 3 и ал. 4 от ЗНА и разпоредбите на Наредбата за провеждане на обществени консултации на територията на Столична община, проектът на Наредба, заедно с Мотивите към нея, Доклад и Частична предварителна оценка на въздействието (приложения към настоящия Доклад), ще се публикуват на портала за обществени консултации на Столична община, като на всички заинтересовани страни ще се предостави 30 - дневен срок за предложения, коментари и становища.

Предвид гореизложените мотиви и на основание чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 28а, ал.3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, предлагам Столичният общински съвет да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

1. Приема „Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община“, съгласно Приложение 1 към настоящото решение;

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на Решение
2. Приложение 1 към Решение (Проект на Наредба)
3. Мотиви
4. Частична предварителна оценка на въздействие

С УВАЖЕНИЕ,

ЗАФИР ЗАРКОВ

ЛОРИТА РАДЕВА

АННА СТОЙКОВА

СИМЕОН КОЛЕВ

ДИМИТЪР ВУЧЕВ

ПРОШКО ПРОШКОВ

РАДОСЛАВ АБРАШЕВ

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № _____

на Столичния общински съвет

от _____ 2022 година

За приемане на „Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община“.

На основание чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с чл. 28а, ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух,

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Приема „Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община“, съгласно Приложение 1 към настоящото решение;

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 2022 г., Протокол №_____, точка ____от дневния ред, по доклад №_____ и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

Георги Георгиев

НАРЕДБА

за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община

ГЛАВА Първа Общи положения

ГЛАВА Втора Зони с ниски емисии на вредни вещества

ГЛАВА Трета Ограничаване на движението на МПС чрез въвеждане на забрана

ГЛАВА Четвърта Забрана за употреба на твърди горива за битово отопление

ГЛАВА Пета Контрол за спазване на въведените ограничения и забрани

ГЛАВА Шеста Административнонаказателна отговорност

Допълнителни разпоредби

Преходни и заключителни разпоредби

Глава първа Общи положения

Чл. 1. Настоящата наредба урежда правилата и условията за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община и въвеждане на ограничения и забрани за движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, в такива зони и за въвеждане на ограничения и забрани за употребата на твърди горива за битово отопление на цялата територия на Столична община или на части от нея, с цел намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух.

Чл. 2. Правилата за движение на МПС на територията на Столична община в зависимост от екологичната им група определят правата и задълженията на управляващите ги водачи по реда на настоящата наредба.

Чл. 3. (1) Управлението на МПС в зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община се извършва съгласно правилата, установени за определената екологична група, в която попада съответното моторно превозно средство.

(2) Екологичната група се определя вследствие на проведен периодичен преглед за проверка на техническата изправност на моторното превозно средство съгласно редът, предвиден в Наредба № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства.

(3) Наредбата се прилага и за МПС от категории М1 и N1, по отношение на определянето и обозначаването на екологичната група, когато са регистрирани в друга държава и са преминали преглед за техническа изправност по реда на глава четвърта от Наредба № I-45 от 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства.

(4) Наредбата се прилага и по отношение на МПС от категории М1 и N1, на които не е определена екологичната група по реда НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства.

(5) Право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на МПС имат лицата - ползватели от домакинството (по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на ДОПК) на собственици или наематели на обособени жилищни имоти, попадащи в зоните с ниски емисии на вредни вещества, и са с постоянен адрес, идентичен с адреса на жилищния имот, като:

1. Лица с издаден електронен винетен стикер по Раздел II. 3 „Режим на локално платено паркиране на ППС на живущите в зоните за почасово платено паркиране“ от НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община.
2. Лица, които са подали заявление до „Център за градска мобилност“ ЕАД и включени в електронната база данни по ал. 6.

(6) В Столична община се създава и поддържа електронна база данни на лицата по ал. 5.

(7) Включването на лицата по ал. 5, т. 2 в електронната база данни се извършва въз основа на подадено заявление до „Център за градска мобилност“ ЕАД (по образец съгласно Приложение № 1) към което следва да бъдат приложени следните документи:

1. лична карта - за българските граждани, документ за постоянно, дългосрочно или продължително пребиваване по чл. 4, ал. 2 и 3 от Закона за българските лични документи за чуждите граждани - за справка;
2. свидетелство за регистрация на МПС, в което адресът, посочен в сектор С 2.3, е идентичен с постоянния адрес на собственика на същото ППС - копие и оригинал за справка;

3. свидетелство за управление на МПС - копие и оригинал за справка;
 4. нотариален акт за собственост или за учредено право на ползване или друг документ за собственост на обособения жилищен имот, или договор за наем на обособения жилищен имот, за справка - копие и оригинал за справка;
 5. документ, доказващ валидното правно основание за ползване на МПС в случай, че не са собственици - копие и оригинал за справка;
 6. при предоставено право за лично ползване на служебен автомобил - документ от работодателя, удостоверяващ, че заявителят е в трудово или служебно правоотношение, или има сключен договор за управление, както и документ, удостоверяващ предоставянето на служебния автомобил освен за служебно, така и за лично ползване - копие и оригинал за справка;
 7. документ, удостоверяващ преминат годишен технически преглед, валиден към датата на подаване на заявлението-копие и оригинал за справка.
- (8) Право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на МПС имат лицата, притежаващи карта за преференциално паркиране на МПС.
- (9) Включването на лицата по ал. 8 в електронната база данни се извършва въз основа на подадено заявление до „Център за градска мобилност“ ЕАД (по образец съгласно Приложение № 2), към което следва да бъде приложено копие на свидетелството за регистрация на МПС, което ще бъде използвано за преминаване и движение през зона с ниски емисии на вредни вещества, определена съгласно настоящата Наредба.
- (10) При промяна на декларираните обстоятелства, лицето се задължава в 7-дневен срок да уведоми „Център за градска мобилност“ ЕАД.

Чл. 4. Наредбата не се прилага за МПС със специален режим на движение и за МПС, предназначени за извършване на обществен превоз на пътници.

Чл. 5. Настоящите разпоредби са задължителни за водачите на МПС с определена екологична група, която е от значение за движението им на собствен ход, с работещ двигател, в зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община.

Чл. 6. (1) Наредбата се прилага за собствениците, ползвателите и наемателите на недвижими имоти, разположени на цялата територия на Столична община, които използват твърди горива за битово отопление, независимо от вида на собствеността върху имота.

(2) Наредбата се прилага и за лицата, на които е предоставен за управление имот - държавна или общинска собственост, разположен на цялата територия на Столична община, ако в такъв имот се използват твърди горива за битово отопление.

Чл. 7. В случай на провеждане на заявени по съответен ред мероприятия от частен или обществен характер, кметът на Столична община може със заповед, временно, да разрешава достъпа на МПС в зони с ниски емисии на вредни вещества.

Глава втора

Зони с ниски емисии на вредни вещества

Чл. 8. При неспазване и непостигане на нормите заложи в наредбите, издадени съвместно от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването по реда на чл. 6, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, се създават зони с ниски емисии на вредни вещества, в които се въвеждат ограничения и забрани.

Чл. 9. (1) Зоните с ниски емисии на вредни вещества, в които се ограничава движението на МПС, в зависимост от категоризацията им в съответните екологични групи, са както следва:

1. Зона „Малък ринг“ – зоната, оградена от: бул. „Васил Левски“, бул. „Патриарх Евтимий“, бул. „Ген. Скобелев“, ул. „Опълченска“, бул. „Сливница“;
2. Зона „Голям ринг“ – зоната, оградена от: бул. „Сливница“, бул. „Данаил Николаев“, бул. „Ситняково“, бул. „П. Яворов“, ул. „Атанас Дуков“, бул. „Х. Ибсен“, бул. „П. Ю. Тодоров“, бул. „И. Е. Гешов“, бул. „К. Величков“.

(2) Създадените по реда на тази наредба зони с ниски емисии на вредни вещества подлежат на постоянен мониторинг и актуализация.

Чл. 10. (1) Цялата територия на Столична община се определя като зона с ниски емисии на вредни вещества по отношение употребата на твърди горива за битово отопление.

(2) На гражданите, живеещи на територията на Столична община, които използват отоплителни уреди на твърди горива за битово отопление, се предоставя възможност за подмяната им чрез програми, проекти и инициативи на Столична община.

(3) Подмяната ще бъде извършена чрез поэтапно извеждане от употреба на печки и котли на твърдо гориво за битово отопление, които не отговарят на изискванията на Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво.

Глава трета

Ограничаване на движението на МПС чрез въвеждане на забрана

Чл.11. (1) В зоните по чл. 9 се въвеждат забрани за движение на МПС от категории М1 и N1 с определена екологична група Първа, Втора и Трета съгласно чл. 37а от Наредба № Н-32 от 16 декември 2011 г. в периода от 01 декември на съответната календарна година до последния ден на месец февруари на следващата я календарна година, както следва:

1. В зона „Малък Ринг“ считано от 01.12.2022 г. забраната за движение се въвежда по отношение МПС от категории М1 и N1 с екологична група Първа, като считано от 01.12.2025 г. в същата зона се забранява движението и на МПС от категории М1 и N1 с екологична група Втора, а считано от 01.12.2028 г. забраната за движение се въвежда и по отношение на МПС от категории М1 и N1 с екологична група Трета.

2. В зона „Голям Ринг“, считано от 01.12.2025 г. забраната за движение се въвежда по отношение МПС от категории М1 и N1 с екологична група Първа, а считано от 01.12.2028 г. забраната за движение се въвежда и за МПС от категории М1 и N1 с екологична група Втора.

(2) Водачите, които управляват МПС, попадащи в обхвата на забраната, са длъжни да спазват без отклонение всяко от изискванията, посочени в наредбата, в периода на въведеното ограничение в движението.

(3) Границите на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за които е въведена забрана по реда на настоящата наредбата, се сигнализират с пътни знаци, табели, както и с пътни знаци и/или електронни табели с променящо се съдържание, изписани на български и на английски език, чрез които на водачите на МПС се указват въведените ограничения и/или забрани.

(4) Определените по реда на тази наредба зони с ниски емисии на вредни вещества могат да се оборудват с камери за видео наблюдение, апарати за фото заснемане, сканиращи (регистриращи нарушението) устройства, както и да се обозначават с пътна маркировка.

Чл. 12. Водачите на моторно превозно средство с определена екологична група, попадаща в обхвата на настоящата наредба, не могат да преминават, влизат или да се движат с него на собствен ход, с работещ двигател, през зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за които е въведено ограничение и/или забрана по реда на настоящата наредба или да влизат, и/или да се движат в такива зони.

Глава четвърта

Забрана за употреба на твърди горива за битово отопление

Чл. 13. Забранява се употребата на твърдо гориво за битово отопление на територията на Столична община, като след предоставянето на актуални данни от преброяването през 2021 г. на населението на Република България от Националния статистически институт за начина на отопление на домакинствата на територията на Столична община, се въвеждат следните ограничения:

1. Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за битово отопление в сгради разположени по улици или на места, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, съгласно Приложение № 3.

2. Считано от 01.01.2030 г. описаната в т. 1 забрана обхваща цялата територия на Столична община.

Чл. 14. Собствениците, ползвателите и наемателите на недвижими имоти разположени на цялата територия на Столична община са длъжни да спазват всяко от изискванията въведено с наредбата, което забранява употребата на твърдо гориво за битово отопление.

Глава пета

Контрол за спазване на въведените ограничения и забрани

Чл. 15. Контролът относно прилагането на настоящата наредба се осъществява от кмета на Столична община или от оправомощени от него лица.

Чл. 16. (1) Определените със заповед на кмета на Столична община лица:

1. контролират, извършват наблюдение и/или проверка за спазване на въведените с наредбата ограничения.

2. при необходимост могат да потърсят съдействие от компетентните органи в Министерство на вътрешните работи при извършване на наблюдение и/или проверка за спазване на въведените с наредбата ограничения.

3. извършват анализ на нарушенията и при необходимост предоставят информация за тях до държавни органи, органи на Столична община, обществени организации и на средствата за масово осведомяване.

4. поддържат база данни на задължените по настоящата наредба лица по чл. 3, ал. 6;

5. поддържат база данни за извършени административни нарушения на настоящата наредба.

6. извършват превантивна дейност, вкл. информационни кампании и дейности за намаляване на нарушенията.

7. водят на отчет общинските автоматизирани технически средства.

8. водят дневник по образец, утвърден от кмета на Столична община, за всяко общинско автоматизирано техническо средство и система, в който се отразява

техническото състояние, извършените първоначална и последващи метрологични проверки, както и предоставя и получава уредите за/от ремонт.

9. използват мобилни устройства за контрол и проверка.

Чл. 17. (1) В определените зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за които е въведено ограничение и/или забрана по реда, предвиден в настоящата наредба, се осъществява постоянно, денонощно видеонаблюдение с общински автоматизирани технически средства и системи (ОАТСС).

(2) Общинските автоматизирани технически средства и системи могат да бъдат стационарни и мобилни.

Чл. 18. (1) За осъществяване на контрол върху задължените по наредбата лица в зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за които е въведена забрана или ограничение, се използват ОАТСС одобрени от Столична община.

(2) Преди пускане в експлоатация ОАТСС преминават първоначална проверка от служители от Столична община, определени със заповед на кмета.

Чл. 19. (1) Всяко общинско автоматизирано техническо средство и система за контрол на правилата за ограничаване на движението в зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за които е въведена забрана и/или ограничение по реда предвиден в настоящата наредба, както и изготвените статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения - видеозаписи, притежават уникален идентификационен номер.

(2) Данните за нарушенията, заснети с ОАТСС, се събират, анализират и съхраняват в локална компютърна конфигурация, локален сървър на местно ниво или в централен сървър на национално ниво или по друг начин, осигуряващ законосъобразното съхраняване на получената информация, когато има техническа възможност за това.

(3) Данните по ал. 1 се събират, съхраняват и анализират от определени със заповед на кмета на Столична община лица и чрез автоматизирана информационна система, и се използват за целите на административнонаказателния процес.

(4) Данните по ал. 1 се предоставят като отпечатано статично изображение във вид на снимков материал, с уникален идентификационен номер, по искане на органи на съдебната власт и на лица, участващи в административния процес.

(5) Кметът на Столична община или определено от него лице осъществява контрол за правилното съхранение и използване на данните от ОАТСС.

Чл. 20. (1) При видеонаблюдението в зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за които е въведена забрана и/или ограничение по реда

предвиден в настоящата наредба, се извършват записи, които се съхраняват не по-малко от 48 часа. При необходимост същите могат да се отпечатват.

(2) В случай, че е констатирано административно нарушение, заснетото изображение от записа се разпечатва и съхранява до три месеца след влизане в сила на издаденото наказателно постановление за налагане на административно наказание на нарушителя.

Чл. 21. (1) Общинските автоматизирани технически средства и системи се използват съгласно инструкцията на производителя.

(2) Местата за контрол с ОАТСС се определят въз основа на анализ съобразно следните показатели:

1. основни причини за извършване на нарушение;
2. честота на извършваните нарушения на ограниченията въведени с настоящата наредба по вид, време и място;
3. участъците с концентрация на нарушения;
4. интензивност на пътното движение и характерни участъци с уязвими участници в движението;
5. оценка на ефективността на контролната дейност в часове.

(3) Органи на местната и изпълнителната власт, гражданите и други заинтересовани институции или организации могат да предлагат места за контрол, които да бъдат взети предвид след анализ по ал. 2.

Глава шеста

Административнонаказателна отговорност

Чл. 22. (1) Лица, извършили нарушение на настоящата наредба се наказват съгласно чл. 41а и чл. 41б от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

(2) Установяването на административните нарушения, издаването и обжалването на наказателните постановления се извършват по реда и условията на Закона за административните нарушения и наказания.

(3) Актовете за установяване на административни нарушения се съставят от оправомощени от кмета на СО длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 23. (1) Административното наказание се налага на собственика на моторното превозно средство или на лицето, на което е предоставено за ползване същото моторно превозно средство.

(2) Собственикът се наказва с наказанието, предвидено за извършеното нарушение, ако не посочи на кого е предоставил за ползване моторното превозно средство.

Чл. 24. Административното наказание за нарушаване на разпоредбите по Глава Четвърта Забрана за употреба на твърди горива за битово отопление се налага на лицето собственик на недвижим имот или лицето, в чиято полза има учредено вещно право на ползване върху такъв имот, или лицето, на което е предоставен за управление или под наем недвижим имот държавна или общинска собственост, в т.ч. и лицата, които употребяват твърдо гориво за битово отопление в зона с ниски емисии на вредни вещества.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Зона с ниски емисии на вредни вещества“ е определена част от територията на Столична община, в която е въведено временно ограничение за движение на МПС и/или забрана за използване на твърди горива за битово отопление.

2. „Преминаване на собствен ход на моторно превозно средство през зона с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за която е въведена забрана по реда предвиден в настоящата наредба“ е движение на моторно превозно средство с работещ двигател, попадащо в обхвата на тази наредба, което влиза, пресича и напуска зона с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за която е въведена забрана по реда предвиден в настоящата наредба.

3. „Влизане на собствен ход на моторно превозно средство в зона с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за която е въведена забрана по реда предвиден в настоящата наредба“ е движение на моторно превозно средство с работещ двигател, попадащо в обхвата на тази наредба, което пресича определената граница на зона с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за която е въведена забрана по реда предвиден в настоящата наредба, без да я напуска.

4. „Движение на собствен ход на моторно превозно средство в зона с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за която е въведена забрана по реда предвиден в настоящата наредба“ е използване на моторно превозно средство с работещ двигател, попадащо в обхвата на тази наредба, което се намира в зона с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община, за която е въведена забрана по реда предвиден в настоящата наредба, за придвижване от едно място до друго в зоната, без да я напуска.

5. „Водач на моторно превозно средство“ е всяко физическо лице, което управлява моторно превозно средство с работещ двигател, попадащо в обхвата на тази наредба, независимо дали моторното превозно средство е негова собственост.

6. „Твърди горива за битово отопление“ са въглища, брикети от въглища, използвани за битово отопление, съгласно Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол, приета с ПМС № 22 от 17.02.2020 г. (ДВ. бр. 15 от 21.02.2020 г.) и дървесина, използвана за битово отопление, съгласно Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление (ДВ. брой: 81, от дата 15.10.2019 г.), с изключение на пелети и брикети от биомаса.

Преходни и заключителни разпоредби

Приложение 1 към чл. 3, ал. 7

ДО

„Център за градска мобилност“ ЕАД

ЗАЯВЛЕНИЕ

за включването на лицата по чл. 3, ал. 7 за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство

От

.....,
(посочете трите имена на физическото лице)

ЕГН, постоянен/настоящ адрес:

гр./с.....,

община....., област,

ул. (ж.к.), тел.:,

електронен адрес.....

Упълномощено лице (придружител)

.....,
(собствено, бащино и фамилно име)

Телефон

Заявявам желанието си на основание чл. 3, ал. 7 от Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община, да бъда включен/а в електронната база данни на Столична община за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство.

Прилагам следните документи:

1. лична карта - за българските граждани, документ за постоянно, дългосрочно или продължително пребиваване по чл. 4, ал. 2 и 3 от Закона за българските лични документи за чуждите граждани - за справка;

2. свидетелство за регистрация на МПС, в което адресът, посочен в сектор С 2.3, е идентичен с постоянния адрес на собственика на същото ППС - копие и оригинал за справка;

3. свидетелство за управление на МПС - копие и оригинал за справка;

4. нотариален акт за собственост или за учредено право на ползване или друг документ за собственост на обособения жилищен имот, или договор за наем на обособения жилищен имот, за справка - копие и оригинал за справка;

5. документ, доказващ валидното правно основание за ползване на МПС в случай, че не са собственици - копие и оригинал за справка.

Известно ми е, че за неверни данни, посочени в тази декларация, нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Задължавам се да уведомя „Център за градска мобилност“ ЕАД при промяна в обстоятелствата, които дават право на преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство, в 7-дневен срок.

Желая издаденият индивидуален административен акт да бъде получен:

Лично от ЦАО.

Дата:

Заявител:

(подпис)

Приложение № 2 към чл. 3, ал. 9

ДО

„Център за градска мобилност“ ЕАД

ЗАЯВЛЕНИЕ

за включването на лицата по чл. 3, ал. 9 за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство

От

.....,

(посочете трите имена на физическото лице)

ЕГН, постоянен/настоящ адрес: гр./с.

.....,

община....., област

ул. (ж.к.), тел.:

електронен адрес.....

Упълномощено лице (придружител)

.....,

(собствено, бащино и фамилно име)

Телефон

Заявявам желанието си на основание чл. 3, ал. 9 от Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община да бъде включен/а в електронната база данни на Столична община за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство.

Прилагам следните документи:

1. Копие на свидетелството за регистрация на МПС, което ще бъде използвано за преминаване и движение през зона с ниски емисии на вредни вещества, определена съгласно настоящата Наредба.

Известно ми е, че за неверни данни, посочени в тази декларация, нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Задължавам се да уведомя „Център за градска мобилност“ ЕАД при промяна в обстоятелствата, които дават право на преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство, в 7-дневен срок.

Желая издаденият индивидуален административен акт да бъде получен:

Лично от ЦАО.

Дата:

Заявител:

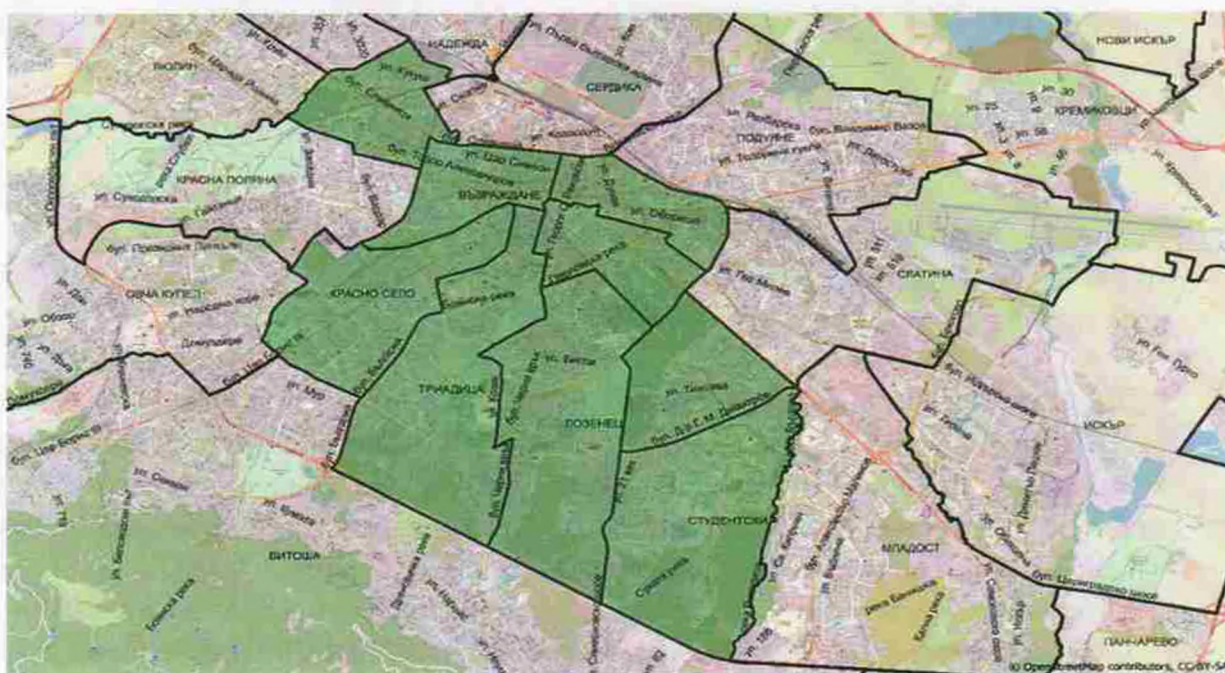
(подпис)

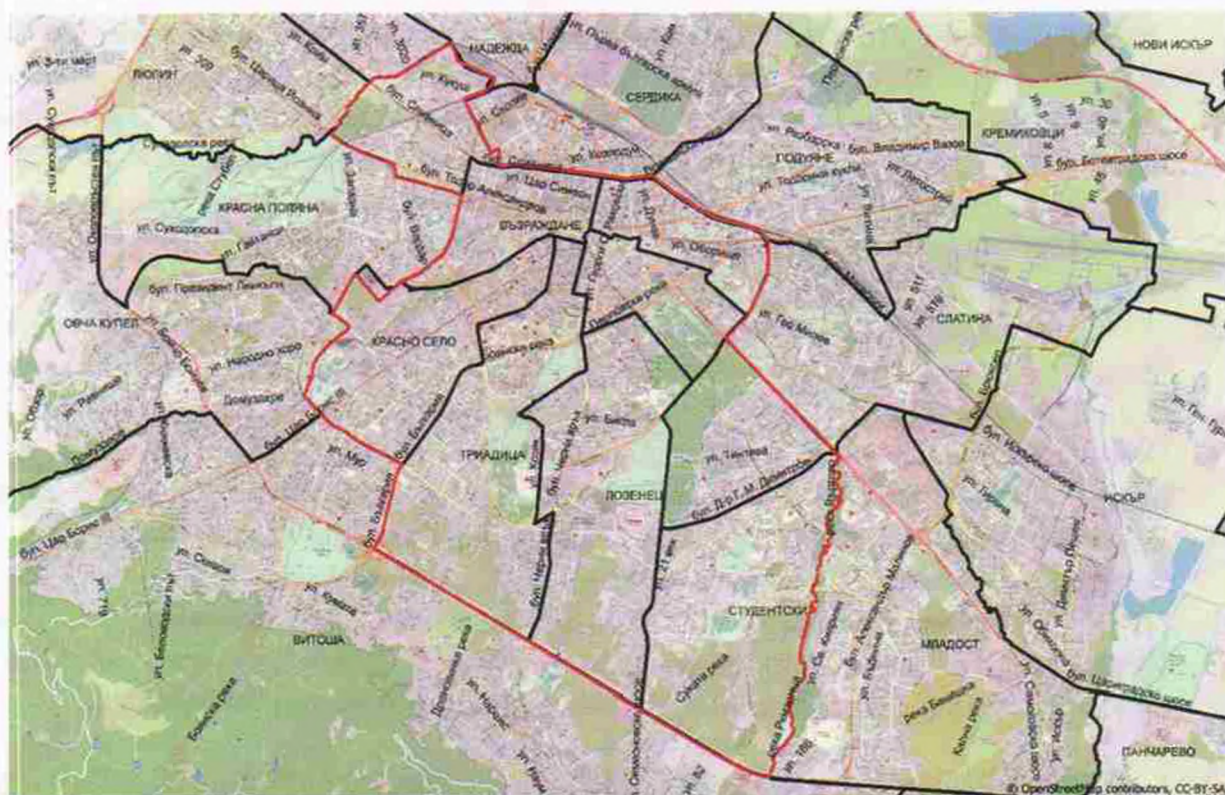
Приложение № 3 към чл. 13, т.1

Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за отопление в сгради разположени по улици или на места, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, попадащи в обхвата на зоната със следните граници (от северо-запад по посока на часовниковата стрелка):

Жп линията до гара „Север“, ул. „Никола Михайловски“, ул. „Йосиф Щросмайер“, ул. „Майор Векилски“, бул. „Ген. Столетов“ до пресичането с ул. „Алдомировска“, ул. „Алдомировска“, бул. „Сливница“ между бул. „Константин Величков“ и бул. „Васил

Левски“ (районите Красно село, Възраждане, Оборище), бул. „Генерал Данаил Николаев“ до пресичането му с бул. „Мадрид“ (район Оборище), бул. „Ситняково“ между бул. „Генерал Данаил Николаев“ и бул. „Гео Милев“ (район Оборище), ул. „М. Еминеску“ (район Средец), бул. „Цариградско шосе“ между алея „Яворов“ и кръговото кръстовище с бул. „Г.М.Димитров“ (район Изгрев), река „Въртопо“ до река Рекмарица“, река Рекмарица“ до пресичането ѝ с бул. „Климент Охридски“, бул. „Климент Охридски до Околовръстен път, (район Студентски), Околовръстен път до пресичането му с бул. „България“ (райони Студентски, Лозенец, Триадница), бул. „България“ до пресичането му с бул. „Тодор Каблешков“, (район Триадница), бул. „Тодор Каблешков“ до пресичането му с Владайска река (Красно село), Владайска река до пресичането ѝ с ул. „Житница“, ул. „Житница“ до пресичането ѝ с бул. „Никола Мушанов“, бул. „Никола Мушанов“ (район Красно село) до Трамвайно депо Красна поляна и продължението на Владайска река, Владайска река до пресичането ѝ с бул. „Константин Величков“ (район Възраждане), бул. „Константин Величков“ до пресичането му с ул. „Найчо Цанов“ (район Илинден), ул. „Найчо Цанов“ до пресичането му с бул. „Вардар“, бул. „Вардар“ между ул. „Царица Йоана“ и бул. „Тодор Александров“, бул. „Царица Йоанна“ до пресичането ѝ със Суходолска река (район Илинден), Суходолска река до ж.п. линията до гара Север.

§ 2. Настоящата Наредба се приема на основание чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуален кодекс във връзка с чл. 28а, ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, както и на основание

§ 3. (1) Настоящата Наредба е приета с Решение № на Столичен общински съвет по Протокол № от г. и влиза в сила от 01.12.2022 г. чрез обявяване на сайта на Столичния общински съвет: (<https://council.sofia.bg>) на основание чл. 37, ал. 3 от Закона за нормативните актове, чл. 78, ал. 3 от Административно- процесуален кодекс, чл. 22, ал. 2 от Закона за местно самоуправление и местна администрация и чл. 113, ал. 1, във връзка с чл. 12, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на СОС.

(2) Административните нарушения, извършени до 01.01.2023 г., не се вземат предвид и не подлежат на наказване по предвидения в настоящата Наредба ред.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на настоящата Наредба, кметът на Столична община утвърждава образец на дневника по чл. 16, т. 8.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. "Московска" № 33, телефон: 029377351, факс: 029810653, www.sofia.bg

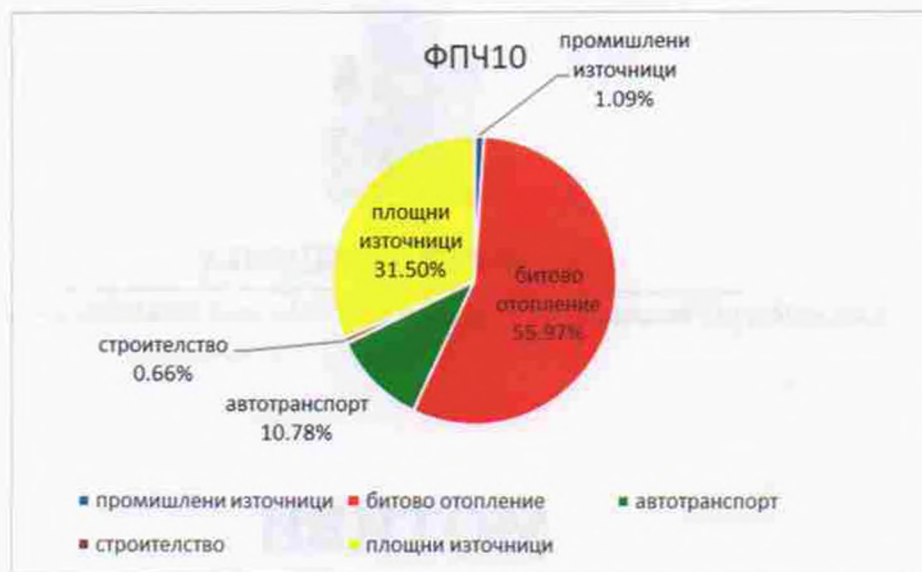
МОТИВИ

Към ПРОЕКТ на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.

I. Причини, които налагат приемането на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.

Замърсяването на въздуха е проблем за Столична община през последните години. Това се дължи на някои важни обективни причини – релефни и метеорологични особености на района, наличие на външен пренос на замърсители, бързо разрастване на града и като територия, и като население и др. Проблемът е най-сериозен през зимния период на годината. Тогава замърсяването на въздуха е в най-висока степен, защото към всички останали, се прибавя още един значителен източник на замърсители - битовото горене на дърва и въглища за отопление.

Резултатите от оценката на основните източници на замърсяване от територията на Столична община показват, че основен източник за наднорменото замърсяване на въздуха по отношение на фини прахови частици (ФПЧ) е битовото отопление: (почти 56%), следвано от ветрово ресуспендиране на праховите частици от „кални петна“, улици и тротоари, незалесени терени в периферията на София и др. (над 31%) и автотранспорта (11%). Дяловото разпределение на емисиите от основните антропогенни източници на територията на Столична община са показани на следните фигури (източник ПКАВ 2021-2026г.):

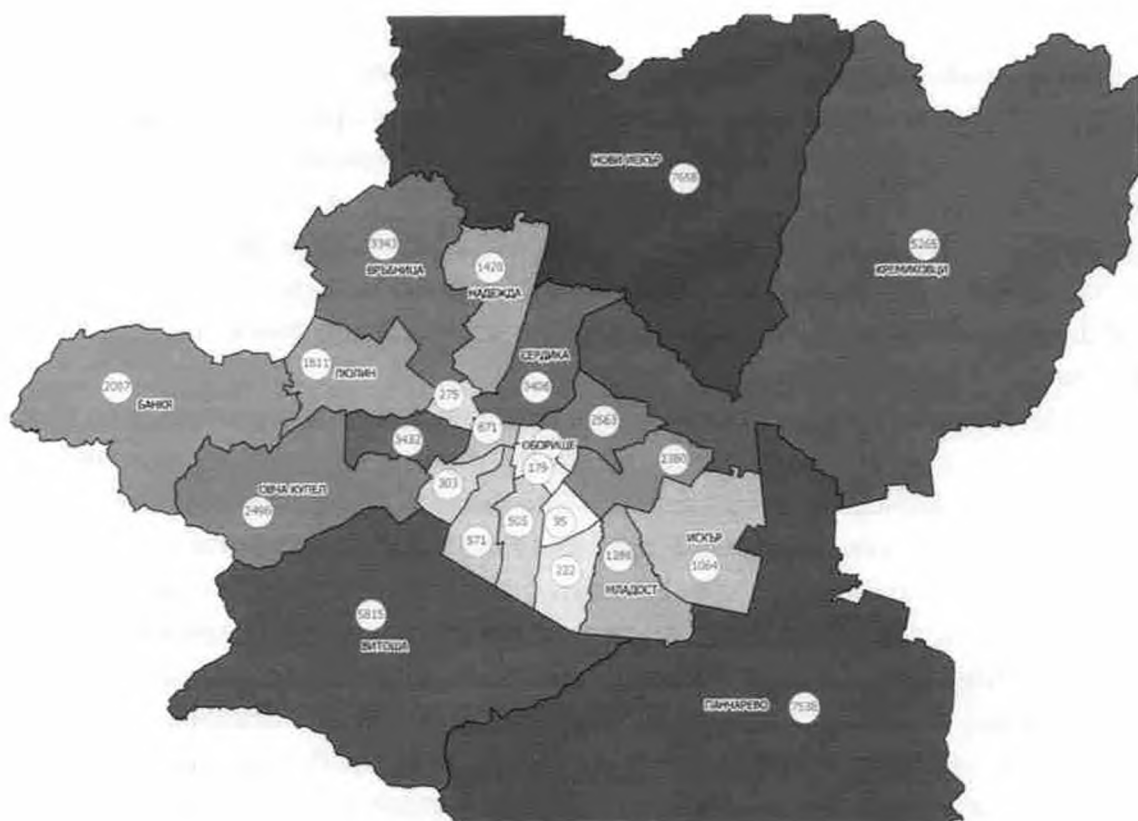

Съгласно данните на Националния статистически институт (НСИ), въпреки влошаващата се демографска обстановка и отрицателния прираст в държавата в резултат на демографските и миграционни процеси в страната, населението на София расте в периода до 2019г., когато достига 1 328 790 души. През 2020г. и 2021 г. се наблюдава спад, който достига 1,6% през 2021г. спрямо 2019г. Въпреки официалните данни на НСИ, населението на столицата надхвърля 1,8 млн. души заедно с нерегистрираните и временно пребиваващите студенти, сезонни работници и ежедневно работещи в града жители на прилежащите населени места.

Вътрешната миграция оказва силно влияние на броя и структурата на населението в София. Средно всеки жител на столицата прекарва в пътуване 64 минути на ден, като средният брой пътувания на ден е 2,67. Пешеходното придвижване се избира при по-къси разстояния, като едно пътуване е средно 17 минути. За пътуващите с автомобил едно пътуване отнема 26 минути, а за пътуващите с обществен транспорт - 29 минути.

Освен нарастващата употреба на автомобили, възрастта на автомобилния парк също допринася значително за замърсяването на въздуха. Средната възраст на автомобилите е 18 години, а над половината от всички автомобили са над 16 годишни. За разлика от това средната възраст на автомобилите в ЕС е 11,5 години. Проблемите, свързани с това са, че: твърде голям е делът на автомобилите, които са стари и като дизайн и като технически характеристики – с други думи като вредно въздействие върху качеството на атмосферния въздух, а оттук върху опазването на човешкото здраве и околната среда като цяло. Обемът на трафика, преминаващ през центъра на София, е значителен. Средната скорост на придвижване в пикови часове през централната градска част е изключително ниска и това показва, че централните булеварди са изчерпали капацитета си на поемане на трафик. Анализ на данните ясно показва, че над 70% от автомобилите регистрирани на територията на Столична община попадат в категориите Първа, Втора и Трета екологична група.

На следващо място съгласно данните от Преброяването на НСИ през 2011г., общо 54 183 жилища на територията на СО се отопляват на твърди горива, като 30 051 от тях за отопление използват дърва (6% от всички жилища), а в 24 132 жилища са използвали въглища (5% от всички жилища). Местонахождението на броя и домакинства на твърдо гориво е визуализирано на следната карта на (НСИ, 2011):

Изготвянето на проекта на Наредба от Столична община е в изпълнение на разпоредбата на чл. 28а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), с която се дава възможност общинските съвети да определят условията и реда за предприемане на мерки за спазване на утвърдените от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители), посредством създаване и въвеждане на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея; ограничаване на употребата на определени видове горива или уреди за отопление; ограничаване на движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества.

С решение на Софийски градски съд, I-во Гражданско отделение, 20-и състав по гр. дело № 6614/2017 г., образувано по искова молба на с вх. № 70647/29.05.2017 г., предявена от сдружение „ЗА ЗЕМЯТА - ДОСТЪП ДО ПРАВОСЪДИЕ“, фондация „СПАСИ БЪЛГАРИЯ“, сдружение „АСОЦИАЦИЯ ДИАБЕТ ТИП 2“, сдружение „ЦЕНТЪР ЗА НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ“, Христо Христов, Димо Господинов, и Иван Велов и др., против СТОЛИЧНА ОБЩИНА (СО), ответникът СО е осъден в срок от дванадесет месеца от влизане на съдебното решение в сила да преустанови бездействието, изразяващо се в: допуснато в периода от 29.05.2017 г. до постановяване на решението превишаване на нормите за средноденонощни концентрации на фини прахови частици 10 (ФПЧ 10) в атмосферния въздух на общината с повече от 35 дни в годината (нарушение на чл. 13, пар. 1, вр с. раздел „Б“ от Приложение от Директива 2008/50), като осигури достигане на нормативно допустимите нива (концентрации) на ФПЧ 10 в атмосферния въздух чрез

предприемане на ефективни действия за опазване на околната среда и чистотата на атмосферния въздух в общината, включително, но не само, чрез: въвеждане стимули за използване на алтернативни незамърсяващи методи за отопление; оценка на предприетите до момента мерки в сектор транспорт; анализ на възможностите за изграждане на етажни паркинги в жилищните и търговските зони и увеличаване на наличните буферни паркинги (с цел намаляване на приноса на паркирането в кални площи към достигане на ПДС); изграждане на цялостна свързана велосипедна мрежа, която да позволява лесно и безопасно придвижване между отделните квартали; анализ на възможностите за изграждане на паркове в териториите с наднормено замърсяване и/ или зелени стени; анализ по какъв начин градското планиране влияе на качеството на атмосферния въздух. СО следва да използва резултатите от анализа при изготвянето на нов /респ. изменението на съществуващия/ ОУП, така, че да се осигури подходящ микроклимат, който да гарантира движение на въздушните маси и внасяне на чисти въздушни маси. Със същото решение СО е осъдена да предвиди и предприеме мерки по чл. 28а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) в случаите на превишаване на нормите за средноденонощни концентрации на ФПЧ10 в атмосферния въздух на общината (нарушение на задълженията на ответника съгласно чл. 24, пар. 1 и 2 от Директива 2008/50 ЕО), като в срок от шест месеца от влизане на съдебното решение в сила, да приеме правила, съгласно които, при определени от общината условия, да се предвижда въвеждане на всяка една от мерките по чл. 28а, ал. 1 ЗЧАВ, заедно или поотделно.

Изготвеният проект на Наредбата е в изпълнение на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“ (ПКАВ 2021-2026 г.), приетата с Решение № 204/22.04.2021г. на Столичния общински съвет. Програмата изцяло е съобразена с мерките заложили в „Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024“ (НППКАВ), приета с Решение № 334 от 07.06.2019 г. на Министерски съвет. В Плана за действие, приложение №15 към ПКАВ 2021-2026 г., са включени мерки, свързани с въвеждането и прилагането на зона с ниски емисии (ЗНЕ), както следва:

Мярка 6-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план и въвеждане (при необходимост) на нискоемисионни зони за битово отопление в приоритетни райони, ограничаващи използването на дърва и въглища за отопление, при едновременно предоставена възможност за териториалния обхват на тези зони за безвъзмездна подмяна на отоплителните уреди на дърва и въглища;

Мярка 9-Sf-r-St: Въвеждане на нискоемисионни зони за битово отопление, в които се ограничава отопление на дърва и въглища на сгради по улици, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна или газоразпределителна мрежа

Мярка 53-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план за зона с ниски емисии за транспорт, обществено обсъждане на плана и въвеждане на зона с ниски емисии за транспорт, включително осигуряване на необходимото оборудване, софтуер, платформа и др. като: светодиодни информационни табели/табла с променливо съдържание, за статичното поставяне на всички входно - изходни точки в НЕЗ, така и преместваеми такива, камери за наблюдение и контрол в обхвата на НЕЗ, с възможност за измерване на скорост на превозните средства, RFID четци, софтуер за управление на НЕЗ, комуникационно оборудване, платформа за визуализация, управление и информираност в реално време, относно въведените регулации, газ-анализатори за измерване в реално време (при движещи

се автомобили) на емисиите от МПС, поставени на основни пътни трасета в НЕЗ, закупуване на електрически превозни средства за екипите, осъществяващи физически контрол върху МПС, движещи се в НЕЗ, проектиране, закупуване, поставяне и управление на мрежа от общински зарядни точки на територията на НЕЗ.

Видно от Приложение V от проект на програма „Околна среда“ 2021-2027 г.: „По отношение качеството на въздуха битовото отопление и транспортът остават едни от основните източници на замърсяване с фини прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2.5), които са най-проблемните замърсители, засягащи човешкото здраве. Съгласно Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (НППКАВ) 2018-2024 г., основният източник на емисии на първични ФПЧ10 във всички общини е битовото отопление с използване на неефективни печки и котли на твърдо гориво, за които е изчислено, че представляват най-малко 85% от емисиите на ФПЧ10. Въпреки значителните инвестиции през 2014-2020 г. (над 300 млн. евро), е необходимо надграждане на постигнатото, за да се преодолеят проблемите със заниженото КАВ, като се отчитат също така относително ниският стандарт на живот, традиционното поведение на обществото по отношение на отоплението и личния транспорт и др. НППКАВ 2018-2024, разработена от Световна банка чрез ОПОС 2014-2020 г., определя комплекс от мерки, чието приложение да допринесе срочно до 2024 г. до постигане на съответствие с нормите за ФПЧ съгласно изискванията на законодателството. Предлагащите мерки са свързани с намаляване на емисиите на ФПЧ от определените източници с основен фокус върху битово отопление на твърди горива. Замяната на печки/котли на твърдо гориво с алтернативни източници на отопление допринася за намаляването на вредните емисии, което има положителен ефект върху човешкото здраве, но и принос към ресурсната и енергийната ефективност на домакинствата. По отношение на транспорта, личните автомобили са отчетени като сериозен замърсител, имайки предвид остарелия автомобилен парк (преобладаващо дизелови МПС над 15 г.). С постепенното изтегляне от употреба на високоемисионни дизелови автомобили се цели да се намалят превишените нива на ФПЧ и NOx. Дизеловите автомобили pre-Euro и Euro 1 имат принос за близо 55% от емисиите ФПЧ, емитирани от личните МПС в големите градове. Подкрепата по програмата цели да допринесе за постигане на съответствие с изискванията на Директива 2008/50/ЕО и Директива (ЕС) 2016/2284. България е в нарушение поради прекомерно замърсяване с ФПЧ10 (Решение на Съда на ЕС по дело C 488/15), същевременно Комисията предяви през декември 2020 г. иск пред Съда на ЕС срещу България за неизпълнение на предходното решение. Предвидените инвестиции адресират основните предизвикателства, изведени в НППКАВ 2018-2024 г. и допринасят за постигането на основните им цели. Изтъкнатите обстоятелства налагат всяка община в Република България да пристъпи към регулиране на процесите по подобряване на качеството на въздуха по начин, че да гарантира човешкото здраве и чистотата на околната среда.

В допълнение, с Решение № 812/16.12.2021 г. на СОС е приет План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021 – 2030 г. (ПДУЕК), включващ програма по енергийна ефективност и дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива. Създаването на нормативна административна уредба имаща за цел да се намалят източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества, ще допринесе за изпълнение и на ПДУЕК и по специално на мярка:

С.1.1 „Въвеждане на поетапно ограничаване на използването на високоемисионни горива и открити горивни устройства за отопление“. С нея се предвижда Столична община да въведе поетапно ограничаване на използването на високоемисионни изкопаеми горива за отоплителни нужди на своята територия. Мярката е свързана с намаляване на емисиите на парникови газове и допълва мерките от ПКАВ 2021-2026 г., в която са разгледани сценарии за преминаването на битовия сектор от отопление на дърва и въглища към отопление с по-екологични алтернативи. Засегнатите от мярката страни ще е необходимо да се преоборудват за да използват други по-екологични и ефективни начини за производство на топлина за отопление. Крайният срок за изпълнение на мярката С.1.1 от ПДУЕК е 2030 г.

Към настоящия момент Столична община няма създадена нормативна административна уредба, регламентираща ограничаването/забраната на движението на моторни превозни средства с определена екологична група и въвеждането на забрана за употреба на твърди горива за отопление в зони с ниски емисии на вредни вещества. Наред с това Столична община, в изпълнение на разпоредба на чл. 28а ЗЧАВ, е овластена и обвързана да предприеме необходимите мерки, така че да гарантира в максимална степен постигането на нормативно установените параметри, гарантиращи чистотата на атмосферния въздух на нейната територия. Водена от гореизложените мотиви, като продължение на дългогодишните усилия в посока подобряване на качеството на атмосферния въздух, СО пристъпи към подготовка на настоящия проект на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.

Настоящата Наредба се приема на основание чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуален кодекс във връзка с чл. 28а, ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, както и на основание.

II. Цели, които се поставят с приемането на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.

Целта на предложението за приемане нормативен административен акт е да се уредят правилата и условията за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община и въвеждане на ограничения и забрани за движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, в такива зони и за въвеждане на ограничения и забрани за употребата на твърди горива за битово отопление на цялата територия на Столична община или на части от нея, с цел намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух. Постигането на целите ще доведе до подобряване на качеството на въздуха в СО, като се въздейства върху основните източници на замърсяване засягащи човешкото здраве – фините прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2.5) и NOx с източник транспорт и фините прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2.5) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) с източник битово отопление.

Създадената нормативна административна уредба определя източниците, които причиняват замърсяване на атмосферния въздух по посочените начини, като се въведат правила, така че същите да бъдат ограничени и/или забранени. За постигане на желания резултат, на първо място, са индивидуализирани превозни средства, които причиняват замърсяване. Определянето им се извършва посредством въвеждане на правила за екологична група. Всяко превозно средство, което попада в обхвата на проекта за наредба,

ще притежава екологична група, която ще е определяща за допускането му за движение в зоните с ниски емисии, които наредбата създава. Превозните средства, които са в екологична група, отличаваща се с най-висока степен на замърсяване, са ограничени и поставени в забранителен режим за движение в изброените в наредбата зони.

На второ място, изяснено е съдържанието на понятието за „твърдо гориво за битово отопление“, спрямо което с проекта за наредба е предвидено въвеждане на забрана и това са въглища, брикети от въглища и дървесина, използвани за битово отопление, с изключение на пелети и брикети от биомаса. Посочените източници на топлинна енергия се отличават с най-високо ниво на отделяне на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители). Поради тази причина в проекта на наредба е въведена забрана за употребата им.

С проекта за наредба са създадени зони, за които ще важат предвидените в нея ограничения и/или забрани. Тези зони са разделени в две групи, в зависимост от източника на замърсяване-транспорт и битово отопление и степента на превишение на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

Подходът е различен по отношение на превозните средства и обектите, в които се употребява твърдо гориво за отопление. Причината е, че превозните средства са подвижни вещи, които могат да бъдат ограничени в придвижването им, като се забрани навлизането, движението и/или преминаването през създадени в проекта зони с ниски емисии на вредни вещества. Използването на твърдо гориво за отопление се извършва в недвижими имоти, което предполага статичната му употреба. Поради тази причина е наложително въвеждане на забрана, която да осуетява самата употреба на твърдо гориво за отопление поради невъзможността намаляването на вредните емисии от употребата му да бъде регулирано по друг начин. При превозните средства като подвижни вещи е възможно да се забрани навлизането, движението вътре и/или преминаването им през зони с ниски емисии на вредни вещества, там където се констатира превишаване на установените норми за безопасност, като тази забрана се отнесе само към онези превозни средства, които се явяват най-сериозни замърсители. Използваният диференциран подход от една страна цели да намали емисиите на вредни вещества, а от друга да стимулира използването на различен вид транспорт в зоните, в които са констатирани превишенията. Предложеното с наредбата ограничение за превозните средства е предвидено да бъде наложено временно за периода от 01 декември на текущата календарна година до последния ден на месец февруари от следващата я календарна година, защото това е периодът от време, когато се констатира най-чести и значими превишения на гореописаните норми. Предвидена е етапност при въвеждане на ограниченията и/или забраните с оглед екологичната група, в която попадат МПС в обхвата на наредбата.

За зони с ниски емисии на вредни вещества, в които ще се ограничава движението на МПС, в зависимост от категоризацията им в съответните екологични групи е предложено следното:

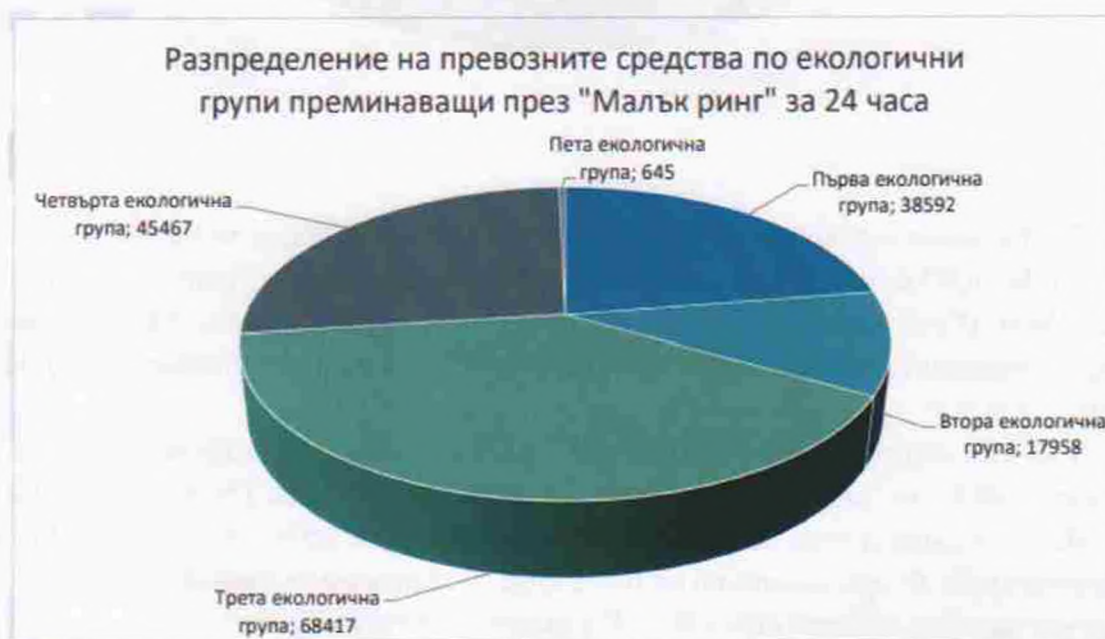
1. Зона „Малък ринг“ – зоната, оградена от: бул. „Васил Левски“, бул. „Патриарх Евтимий“, бул. „Ген. Скобелев“, ул. „Опълченска“, бул. „Сливница“;

2. Зона „Голям ринг“ – зоната, оградена от: бул. „Сливница“, бул. „Данаил Николаев“, бул. „Ситняково“, бул. „П. Яворов“, ул. „Атанас Дуков“, бул. „Х. Ибсен“, бул. „П. Ю. Тодоров“, бул. „И. Е. Гешов“, бул. „К. Величков“.

Определената Зона „Малък ринг“ от центъра на гр. София представлява основа за определянето на географски обхват за въвеждането на една от зоните с ниски емисии и ограничение за трафика в определената ЦГЧ на гр. София (идеален център).

Сумарно за 24 часа през основните контролни точки за зона „Малък ринг“ преминават общо 171 079 превозни средства.

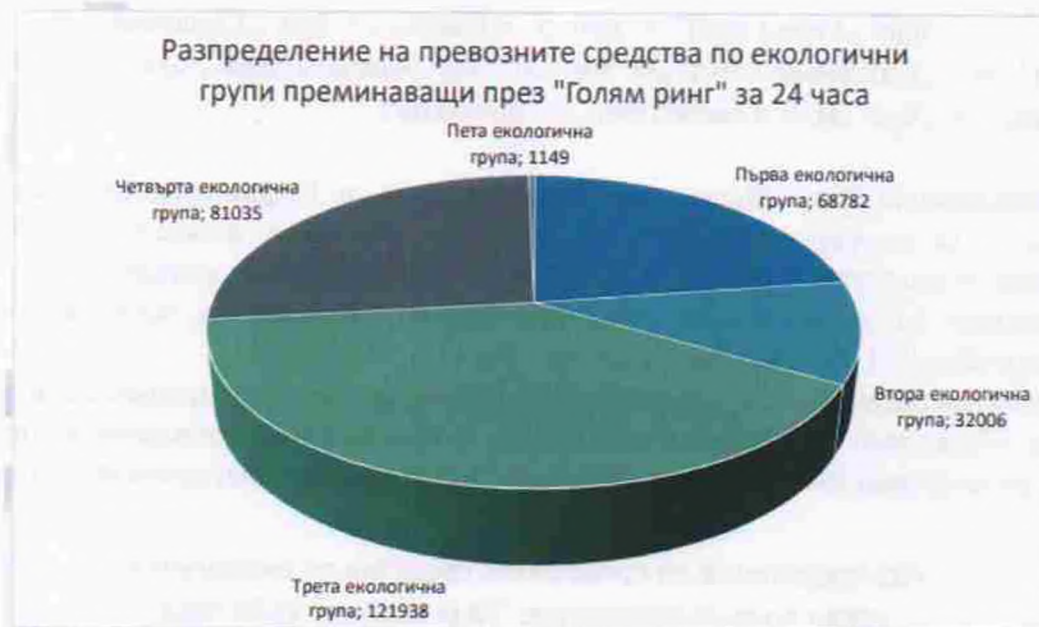
На база на данните от преброяването на превозните средства преминаващи за 24 часа през зона „Малък ринг“ и приложен коефициент на процентно разпределение на превозните средства по категории от екологични групи, резултатът е представен на следващата фигура.

Разглежданата територия наречена зона „Голям ринг“ от гр. София представлява основа за определянето на географски обхват за въвеждането на втората от зоните с ниски емисии и ограничение за трафика в определената зона на гр. София. НЕЗ „Голям ринг“ е с площ около 17 км².

Сумарно за 24 часа през основните входни точки за зона „Голям ринг“ преминават общо 304 911 превозни средства.

На база на данните от преброяването на превозните средства преминаващи за 24 часа през зона „Голям ринг“ и приложен коефициент на процентно разпределение на превозните средства по категории от екологични групи, резултатът е представен на следващата фигура.

За предложените зони се предлага въвеждането на забрани за движение на МПС от категории М1 и N1 с определена екологична група Първа, Втора и Трета съгласно чл. 37а от Наредба № Н-32 от 16 декември 2011 г. в периода от 01 декември на съответната календарна година до последния ден на месец февруари на следващата я календарна година, както следва:

1. В зона „Малък Ринг“ считано от 01.12.2022 г. забраната за движение се въвежда по отношение МПС от категории М1 и N1 с екологична група Първа, като считано от 01.12.2025 г. в същата зона се забранява движението и на МПС от категории М1 и N1 с екологична група Втора, а считано от 01.12.2028 г. забраната за движение се въвежда и по отношение на МПС от категории М1 и N1 с екологична група Трета.

2. В зона „Голям Ринг“, считано от 01.12.2025 г. забраната за движение се въвежда по отношение МПС от категории М1 и N1 с екологична група Първа, а считано от 01.12.2028 г. забраната за движение се въвежда и за МПС от категории М1 и N1 с екологична група Втора.

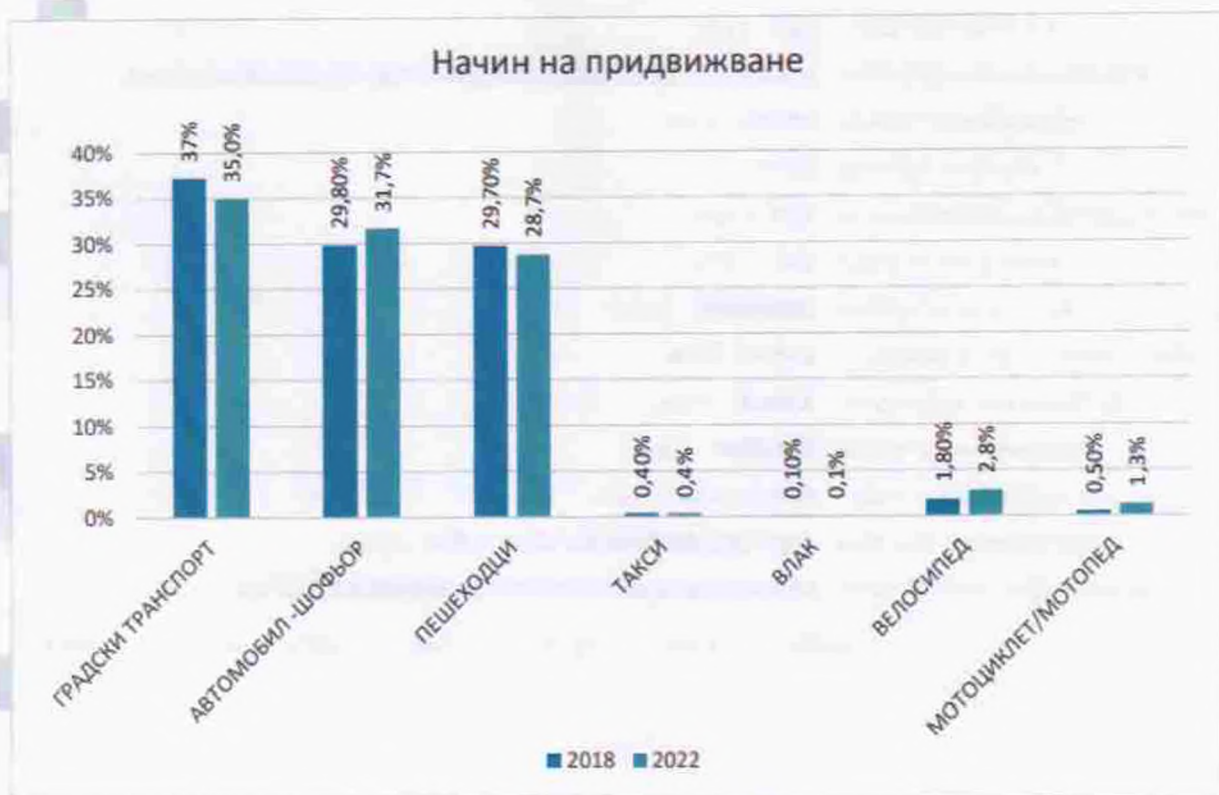
Във връзка с гореописаното за по-подробно изследване на транспортните навици на населението на Столична община е проведено анкетно изследване за транспортното поведение на гражданите на град София (наричано по-долу анкетно изследване/проучване).

Репрезентативното анкетно изследване е проведено по домовете на 5 000 души на възраст между 14 и 80 години, с цел проучване на някои важни показатели, характеризиращи начините на пътуване на жителите на град София.

Анкетният формуляр съдържа общо 21 въпроса, които дават информация за транспортните навици на анкетираните и техните нагласи към използването на различни видове транспорт.

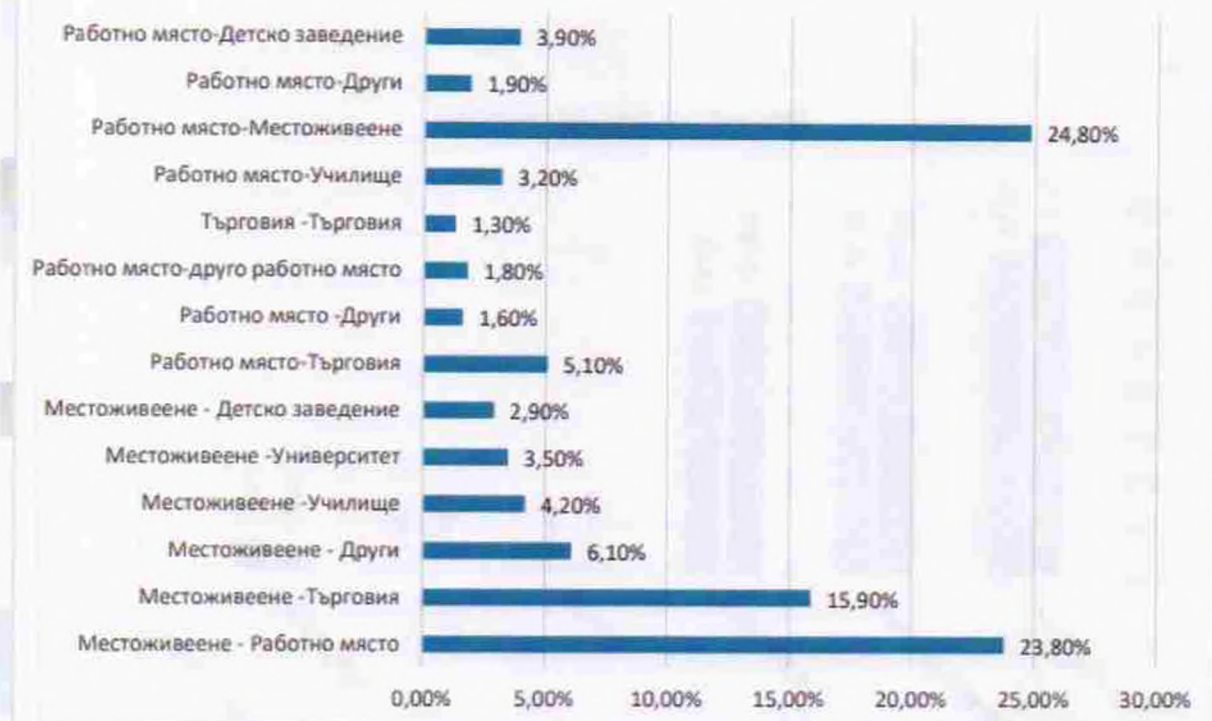
Ценна информация за начина на придвижване, целите на придвижване и времето за придвижване се получава след обработката на отговорите на въпроса за дневните пътувания на анкетираните „Моля опишете придвижванията си през вчерашния ден“. Чрез анализа на данните, получени от този въпрос, се получават най-важните параметри, които се ползват при моделиране на процесите на придвижване в града.

Първият важен показател е разпределението на придвижванията по вид транспорт за конкретен ден.

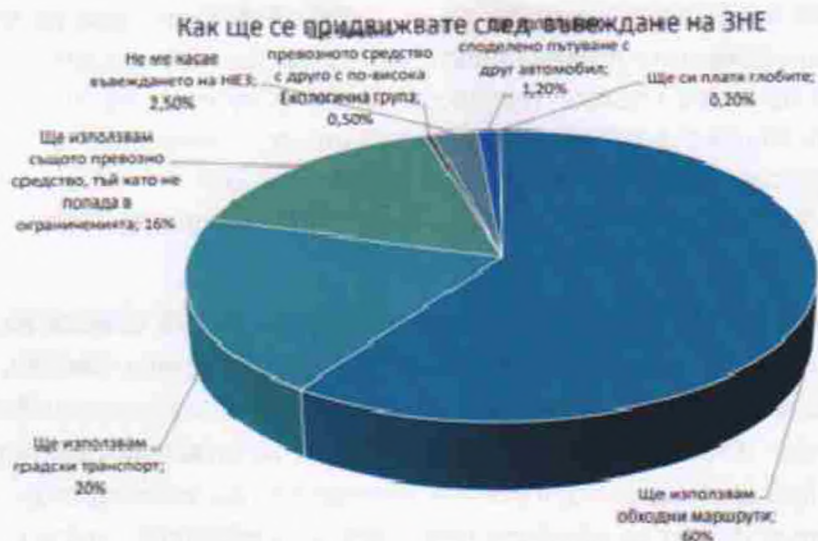
В сравнение с подобни данни от проведени анкети през 2018г. с близо 2% е спаднало използването на градския транспорт. Това е на фона на построените и пуснати в експлоатация нови метро-участъци. Със сигурност ползването на метрото създава удобство, сигурност и бързо придвижване за една голяма част от жителите и гостите на града. Същевременно ползването на автомобил се е увеличило с около 2%. От графиката се вижда, че има намаление на процента на ходенето пеш. Това може да се обясни с времето, през което е провеждана едната и другата анкета. Има ръст и на ползващите велосипеди. Този ръст е осезаем и може да се види ежедневно, но все още е недостатъчно висок.

Разпределение по цел на пътуване

Графиката е показателна за това, че най-много пътувания през деня са трудови – около 60%. Освен че са най-голямата категория, пътуванията до работа допринасят в най-голяма степен за увеличаване на дела на автомобилите. Видимо от всички графики е, че автомобилът е основният начин за придвижване за работещите, докато градският транспорт се използва най-вече от студенти и пенсионери. Пеш избират да се придвижват най-много пенсионерите и учениците, а велосипедът се използва най-вече сред неработещите или спортуващите.

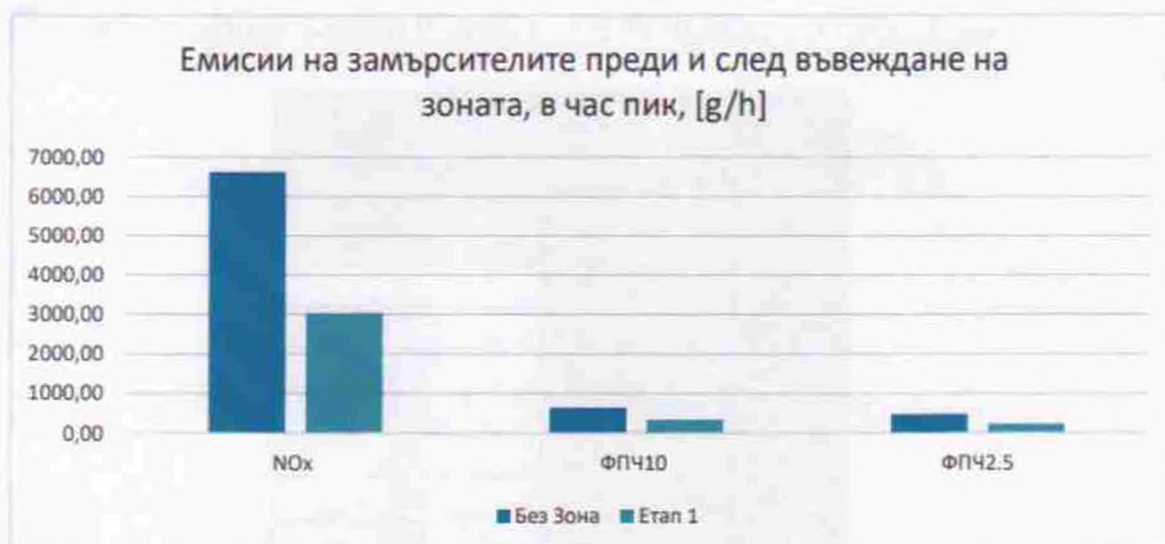
На база на част от поставените въпроси е изключително интересна графиката за това какво мислят участниците в анкетата за начина по който ще се придвижват след въвеждане на НЕЗ.

Видимо от графиката е, че нагласата е за ползване на обходни маршрути около 60% и много по-малък е процента на анкетираните, които смятат да използват градски транспорт, да заменят превозното средство с друго с по-висока Екологична група или друга мярка.

Извършена е оценка на въздействието на зоните с ниски емисии след въвеждането им върху съседни зони – оценка на показатели на замърсяване, данни за трафика.

Графики за емисиите преди и след въвеждане на мерките са показани по-долу.

След въвеждане на ограниченията в „Малък ринг“ според сценарият в зоната няма да бъдат допускани превозни средства без Екологична група, Екологична група 1 или съответно техните релевантни Евро категории. Емисиите от тези превозни средства в зоната ще бъдат нулеви, тъй като предполагаемето, че изключително нисък процент превозни средства от тези екологични групи биха преминавали през зоната заплащайки съответната санкция. След въвеждане на ограничение за движение на превозните средства в зона „Малък ринг“ се очаква прогнозно 70% от превозните средства, за които са активни ограниченията да потърсят алтернативни маршрути за пътуване. Очаквано това са

обходните участъци около зона „Малък ринг“ . Около 20% от ползвателите на превозни средства, които попадат в обхвата на ограничения се очаква да заместят ползването на превозните средства с ползване на градски транспорт. Очакван процент на ползватели на превозни средства, които попадат в обхвата на ограничения и смятат да закупят ново превозно средство с по-висока екологична група е около 5%. Всички тези допускания показват, че обходните участъци на зона „Малък ринг“ ще поемат не малък процент превозни средства.

По отношение на твърдото гориво за отопление за зона с ниски емисии на вредни вещества е предложено да бъде определена цялата територия на Столична община, защото употребата му е възможна на цялата територия на Столична община под различна форма и в различни по вид уреди, чието изчерпателно индивидуализиране на практика е непостижимо, а и не е необходимо. Предвидена е етапност на въвеждане на регулацията, като за определяне на териториалния обхват на етапите е приложен многофакторен анализ на група критерии, чрез който са оценени:

1-ва група критерии: брой жилища/домакинства, отопляващи се на твърдо гориво към настоящия момент;

2-ра група критерии: нива на емисии;

3-та група критерии: риск от експониране на ФПЧ;

4-та група критерии: анализ на сградния профил на районите и кварталите - дял на еднофамилните сгради и жилища, отопляващи се с твърдо гориво (наличие на достъп до изградена централна топлопреносна и газопреносна мрежа);.

Според първата група критерии и направените анализи са идентифицирани 2 основни групи райони за поетапно създаване на зони с ниски емисии, както следва:

1. Етап 1 - считано от 01.01.2025 г. в общо 9 района, показани в таблицата по-долу:

Район	Домакинства използващи твърдо гориво, бр. (НСИ, 2011г.)
Изгрев	95
Средец	179
Оборище	218
Студентски	222
Илинден	275
Красно село	303
Лозенец	505
Триадица	571
Възраждане	671
Общ брой/район	3039

2. Етап 2 - прилагане на ограничения/забрани от 01.01.2030 г. за останалите райони на Столична община, показани в таблицата по-долу.

Район	Домакинства използващи твърдо гориво, бр. (НСИ, 2011г.)
Искър	1064
Младост	1286
Надежда	1428
Люлин	1811
Банкя	2087
Слатина	2380
Овча Купел	2496
Подуяне	2563
Връбница	3343
Сердика	3406
Красна поляна	3432
Кремиковци	5265
Витоша	5815
Панчарево	7538
Нови искър	7658
Общ брой/район	51572

Според анализите по втората, третата и четвъртата група критерии районите на Столична община се класифицират в 3 основни групи:

1. райони с ниски нива на емисии и висок риск от експониране на ФПЧ;
2. райони със средни нива на емисии и висок риск от експониране на ФПЧ;
3. райони с високи нива на емисии и среден/висок риск от експониране на ФПЧ.

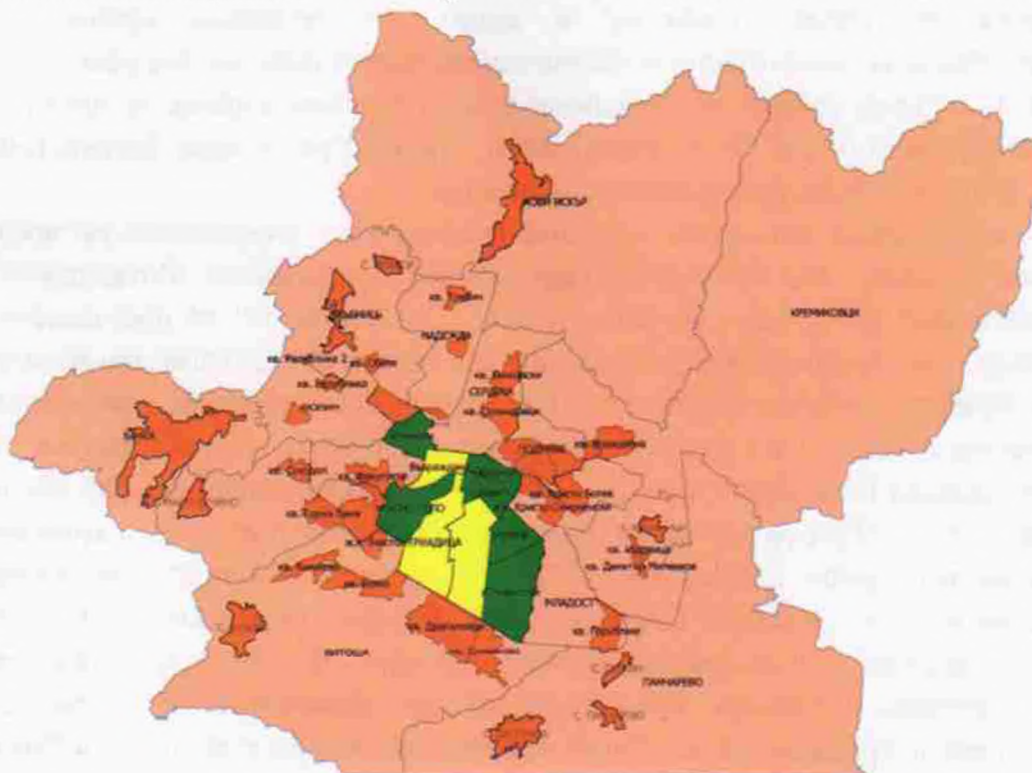
Данните за районите на Столична община разпределени според нивата на емисии са представени в следната таблица:

	Райони	Брой домакинства на дърва и въглища
Райони за интервенции с ниски нива на емисии и висок риск от експониране на ФПЧ	Красно село	303
	Илинден	275
	Студентски	222
	Оборище	218
	Средец	179
	Изгрев	95
Райони за интервенции със средни нива на емисии и висок риск от експониране на ФПЧ	Възраждане	671
	Триадица	571
	Лозенец	505
Райони за интервенции с високи нива на емисии и висок риск от експониране на ФПЧ	Красна поляна	3 432
	Сердика	3 406
	Връбница	3 343
	Подуяне	2 563
	Слатина	2 380
	Банкя	2 087
	Люлин	1 811
	Надежда	1 428
	Младост	1 286
	Искър	1 064
Райони за интервенция с високи нива на емисии и среден риск от експониране на ФПЧ	Нови Искър	7 658
	Панчарево	7 538
	Витоша	5 815
	Кремиковци	5 265
	Овча купел	2 496

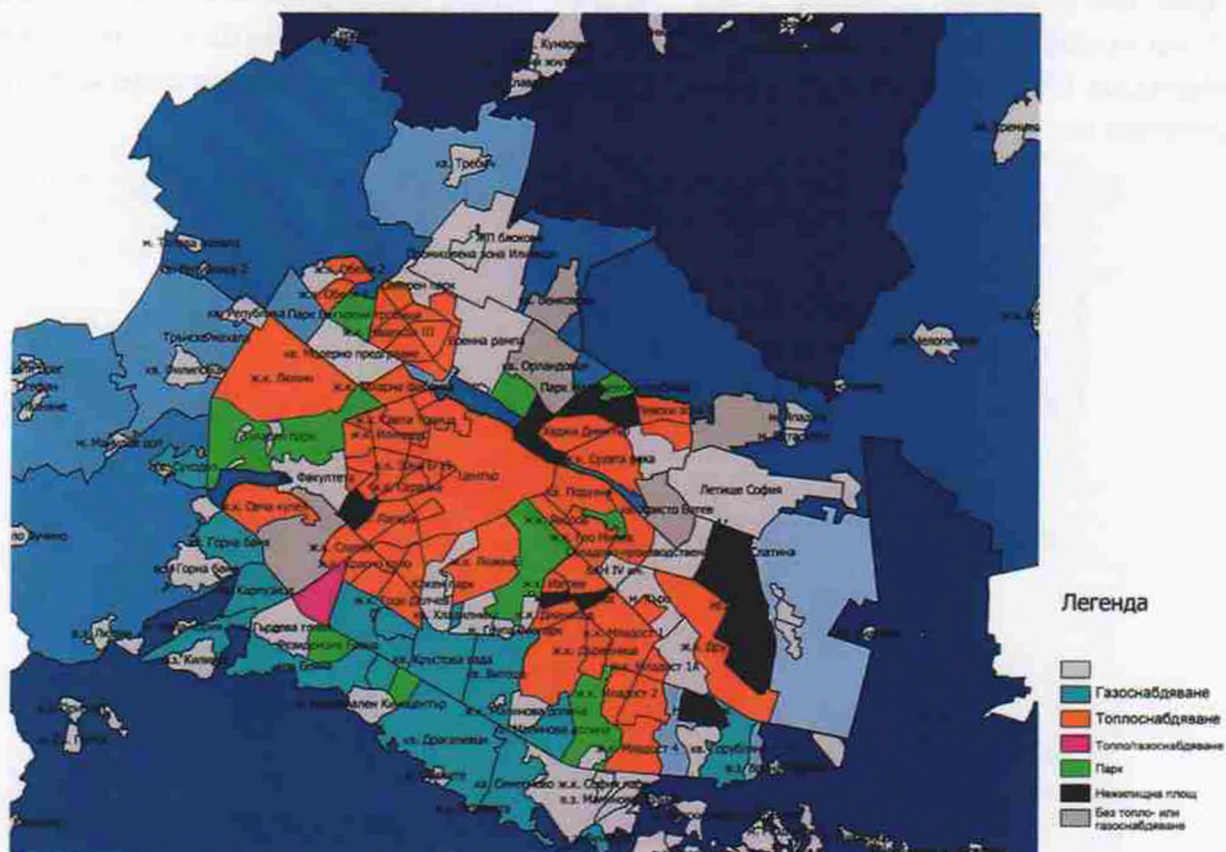
Данните за райони/брой засегнато население на територията на Столична община според риск от експониране на замърсяване на въздуха са представени в следната таблица:

Район	Население	Засегнато население, ФПЧ ₁₀	% от населението
Райони с висок риск от експониране на ФПЧ			
Люлин	122 989	98 391	80,0
Младост	108 258	86 604	80,0
Красно село	89 929	89 929	100,0
Триадица	77 012	77 012	100,0
Подуяне	84 449	76 004	90,0
Надежда	74 897	74 897	100,0
Средец	69 167	69 167	100,0
Красна поляна	65 925	65 925	100,0
Искър	70 006	56 004	80,0
Лозенец	55 476	49 928	90,0
Възраждане	49 760	49 760	100,0
Сердика	46 404	44 083	95,0
Оборище	37 883	37 883	100,0
Илинден	36 810	36 810	100,0
Изгрев	36 607	34 776	95,0
Слатина	73 020	32 859	45,0
Студентски	32 847	26 277	80,0
Райони със среден риск от експониране на ФПЧ			
Овча купел	54 412	10 882	20,0
Връбница	48 059	7 208	15,0
Кремиковци	23 641	5 323	22,5
Витоша	46 287	3 612	7,8
Райони с нисък риск от експониране на ФПЧ			
Нови Искър	28 991	0	0,0
Панчарево	28 586	0	0,0
Банкя	12 136	0	0,0

Визуализация на районите и кварталите на територията на Столична община според нивата на емисии и риска от експониране на ФПЧ е представено на следната карта:

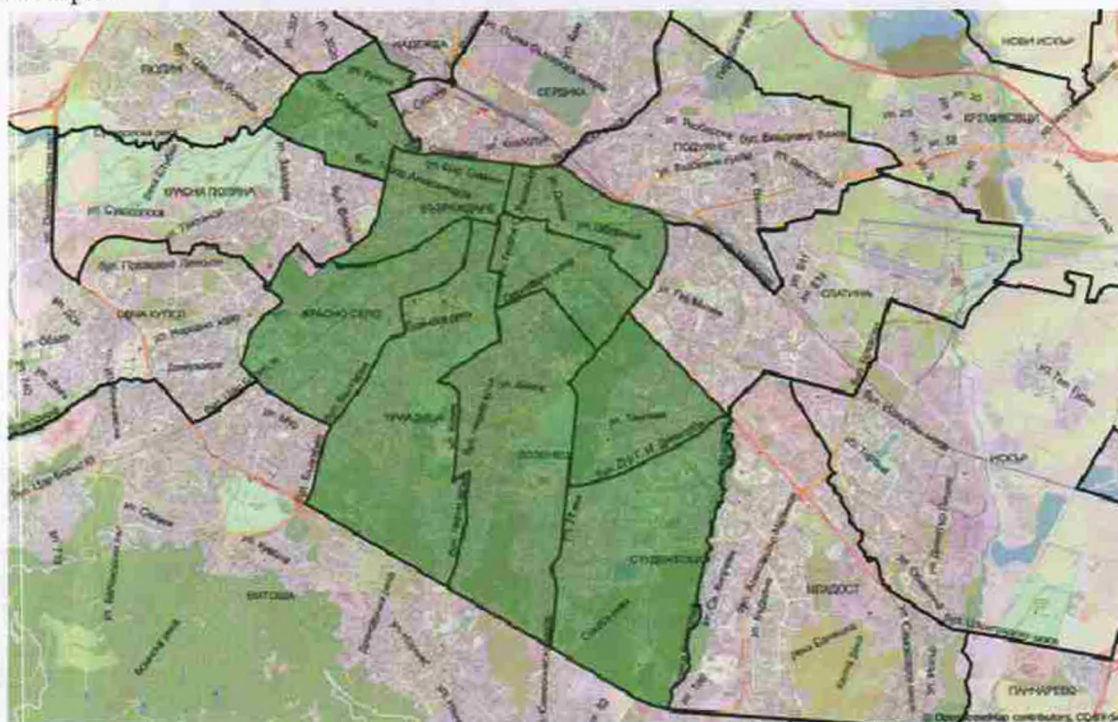
Резултатите от анализите на 4-та група критерии: анализ на сградния профил на районите и кварталите - дял на еднофамилните сгради и жилища, отопляващи се с твърдо гориво (наличие на достъп до изградена централна топлопреносна и газопреносна мрежа) са визуализирани на следната карта:

След многофакторния анализ се обобщиха следните етапи за въвеждане на зони с ниски емисии на вредни вещества, в които се предвижда прилагането на ограничения/забрани за използването на твърди горива за отопление със следния обхват:

Етап 1. с група райони за включване в зони с ниски емисии за прилагане на ограничения/забрани от 01.01.2025 г.: девет района: Средец, Красно село, Изгрев, Илинден, Студентски, Оборище, Възраждане, Лозенец, Триадица.

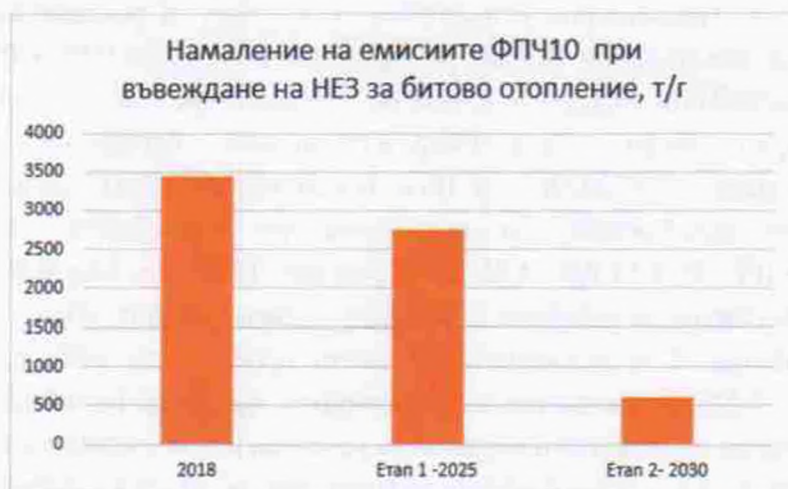
Така определената зона е със следните граници (от северо-запад по посока на часовниковата стрелка): Жп линията до гара „Север“, ул. „Никола Михайловски“, ул. „Йосиф Щросмайер“, ул. „Майор Векилски“, бул. „Ген. Столетов“ до пресичането с ул. „Алдомировска“, ул. „Алдомировска“, бул. „Сливница“ между бул. „Константин Величков“ и бул. „Васил Левски“ (районите Красно село, Възраждане, Оборище), бул. „Генерал Данаил Николаев“ до пресичането му с бул. „Мадрид“ (район Оборище), бул. „Ситняково“ между бул. „Генерал Данаил Николаев“ и бул. „Гео Милев“ (район Оборище), ул. „М. Еминеску“ (район Средец), бул. „Цариградско шосе“ между алея „Яворов“ и кръговото кръстовище с бул. „Г.М.Димитров“ (район Изгрев), река „Въртопо“ до река Рекмарица“, река Рекмарица“ до пресичането ѝ с бул. „Климент Охридски“, бул. „Климент Охридски до Околовръстен път, (район Студентски), Околовръстен път до пресичането му с бул. „България“ (райони Студентски, Лозенец, Триадица), бул. „България“ до пресичането му с бул. „Тодор Каблешков“, (район Триадица), бул. „Тодор Каблешков“ до пресичането му с Владайска река (Красно село), Владайска река до пресичането ѝ с ул. „Житница“, ул. „Житница“ до пресичането ѝ с бул. „Никола Мушанов“, бул. „Никола Мушанов“ (район Красно село) до Трамвайно депо Красна поляна и продължението на Владайска река, Владайска река до пресичането ѝ с бул. „Константин Величков“ (район Възраждане), бул. „Константин Величков“ до пресичането му с ул. „Найчо Цанов“ (район Илинден), ул. „Найчо Цанов“ до пресичането му с бул. „Вардар“, бул. „Вардар“ между ул. „Царица Йоана“ и бул. „Тодор Александров“, бул. „Царица Йоанна“ до пресичането ѝ със Суходолска река (район Илинден), Суходолска река до ж.п. линията до гара Север. Визуализация е представена на следната карта:

Реализирането на този етап ще засегне 510,265 души (по постоянен адрес) или 512,261 души (по настоящ адрес), ще обхване смяна на начина отоплението на 2849 домакинства.

Етап 2 за зони с ниски емисии за разширяване на териториалния обхват за прилагане на ограничения/забрани от 01.01.2030 г. и във всички останали райони: Красна поляна, Сердика, Връбница, Подуяне, Слатина, Банкя, Люлин, Надежда, Младост, Искър, Нови Искър, Панчарево, Витоша, Кремиковци, Овча купел.

Прогнозните резултати от прилагането на зоните с ниски емисии, в които ще се ограничава/забранява използването на твърди горива за отопление са представени по-долу:

В проекта на наредбата са индивидуализирани адресатите на правните норми, които ще бъдат засегнати от въведените забрани, така че да се осигури плавното ѝ въвеждане, без да се създават трудности, водещи до невъзможност за прилагане на разпоредбите ѝ. Решаването на този проблем също е предвидено в две насоки в зависимост от вида на наложеното ограничение и/или забрана. По отношение на наложеното ограничение и/или забрана за навлизане, движение или преминаване на превозни средства с определена екологична група са предвидени изключения, които да облекчат прилагането на новата уредба, да осигурят защита на обществения интерес, като в същото време да гарантират стриктно изпълнение на възложените задължения от адресатите на правните норми. Създадени са етапи при въвеждане на ограниченията и/или забраните с оглед екологичната група, в която попадат МПС в обхвата на наредбата. За лицата, които използват твърдо гориво за битово отопление е създадена уредба, която да гарантира преходен период, в рамките на който те да имат възможност да преминат към локален отоплителен топлоизточник, който не използва твърдо гориво. Предвиден е гратисен период, в рамките на който лицата, използващи локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, да заменят използваните уреди с други, които не попадат в обхвата на проекта за наредба. Подходът е диференциран в зависимост от местоположението на недвижимите имоти, в които субекти, адресати на нормативния административен акт, използват локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за отопление в сгради, разположени по улици или на места, в

които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, а от 01.01.2030 г. забраната обхваща цялата територия на Столична община. В рамките на установения с проекта за наредба гратисен период е предвидена възможност да се заменят ползваните отоплителни уреди на твърдо гориво с отоплителни уреди с друг източник на енергия. По този начин се гарантира възможността всяко лице, което ще бъде засегнато от разпоредбите на наредбата, да има възможност да премине към използване на отоплителни уреди с друг източник на топлинна енергия. Съгласно данните от преброяването на НСИ през 2011 г., общо 54 183 жилища на територията на СО се отопляват на твърди горива, като 30 051 от тях за отопление използват дърва (6% от всички жилища), а в 24 132 жилища са използвали въглища (5% от всички жилища). Очакват се актуалните данни за начина на отопление на домакинствата на територията на Столична община от преброяването през 2021 г. на населението на Република България от Националния статистически институт. В рамките на изпълняваните от Столична община два проекта: Проект № BG16M1OP002-5.003.0001-C01 „Подобряване качеството на атмосферния въздух в Столична община чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020г.“, и Интегриран проект (ИП) „Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“ LIFE17 IPE/BG/000012 – LIFE IP CLEAN AIR по Програма LIFE на Европейския съюз, към 30.04.2022 г. са доставени, монтирани и пуснати в експлоатация общо 3 037 броя нови отоплителни устройства. С изпълнението на двата проекта (до 2024 г.) се предоставя възможност на до 14 245 домакинства на територията на Столична община да подменят безвъзмездно старите си отоплителни устройства на дърва и/или въглища с нови.

Използваният подход за изготвянето на Наредбата цели чрез създаването на правила и условия да се даде възможност и да стимулира субектите, които попадат в обхвата на разпоредбите на проекта на Наредба да заменят ползваните отоплителни уреди на твърдо гориво с отоплителни уреди с друг източник на енергия чрез участие в действащи програми, проекти и инициативи на Столична община.

Субектите, които са обхванати от разпоредбите на проекта на наредба, са собствениците на превозните средства или такива физически лица, на които е предоставено за ползване моторно превозно средство, попадащо в обхвата на проекта за наредба. Автомобилите получават екологична група при прилагане на разпоредбите на чл. 37а от Наредба № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства към момента на извършване на годишния преглед за техническа изправност. По този начин е гарантирана възможността всяко лице, водач на моторно превозно средство, явяващо се адресат на проекта за наредба, да бъде установено без трудност.

Обхванати от проекта за наредба относно въведената с нея забрана за използване на твърди горива за отопление, са собствениците на недвижими имоти, разположени на цялата територия на Столична община, лицата, в чиято полза има учредено вещно право на ползване върху такива имоти, както и лицата, на които е предоставен за управление или под наем имот държавна или общинска собственост, разположен на територията на Столична община, които използват локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво.

Осъществяването на контрола по прилагане на наредбата е възложено на кмета на Столична община и оправомощени от него лица, като е предвидено използване на собствени

общински автоматизирани технически средства и системи или такива наети от трети лица при осъществяване на контрола. Предвидено е подаване на заявление по образец от задължените лица и вписване в създадената за тази цел база данни, което да гарантира, че лицата, обхванати от проекта за наредба, ще изпълняват стриктно възложените им задължения, свързани със забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група. В определените зони с ниски емисии на вредни вещества от транспорта на територията на Столична община, за които е въведено ограничение и/или забрана по реда в наредбата, е предвидено да се осъществява постоянно, денонощно видеонаблюдение с общински автоматизирани технически средства и системи, които могат да бъдат стационарни и мобилни.

III. Финансови средства, необходими за реализиране на проекта.

Финансовите средства, необходими за реализиране на проекта са осигурени от бюджета на Столична община, като при необходимост ще се търси и външно финансиране.

IV. Очаквани резултати от привеждане в изпълнение на проекта.

Очакваните резултати от прилагането на акта са осигуряване на условия за изпълнението на нормативно установените изисквания на законодателството в областта на опазването на околната среда на територията на Столична община и като резултат подобряване на качеството на атмосферния въздух, редуциране на източниците на замърсявания и опазване на човешкото здраве и чистотата на околната среда. С проекта на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община се доразвиват на местно ниво правилата, които способстват коректното прилагане на нормите на правото на Европейския съюз, въведени в ЗЧАВ¹.

V. Анализ на съответствието с правото на Европейския съюз (ЕС).

Приемането на нормативния акт не транспонира/въвежда право на ЕС, но е свързано с него, доколкото осъществява политиките по околна среда и изменение на климата, което изисква спазване на хоризонталните принципи, определени в чл. 3 от Договора за Европейския Съюз и чл. 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в т.ч. и Хартата на основните права на ЕС. Секторният характер на проекта за наредба сам по себе си предопределя основната ѝ цел за съхраняване, опазване и подобряване качеството на околната среда, както е предвидено в чл. 11 и чл. 191, параграф 1 ДФЕС. Проектът за наредба е изцяло съобразен с основните цели на европейското и национално законодателство в областта на околната среда. Поради тази причина не се налага изготвяне на самостоятелна справка за съответствие с правото на ЕС.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. "Московска" № 33, телефон: 029377351, факс: 029810653, www.sofia.bg

Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: СТОЛИЧНА ОБЩИНА	Нормативен административен акт: ПРОЕКТ на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община.
Не е включена в програмата за нормативни административни актове на Столична община. „НЕ“	Включена е в програмата за нормативни административни актове на Столична община. „ДА“
Лице за контакт: Теодора Полимерова – директор на дирекция „Климат, енергия и въздух“ към Столична община	Телефон и ел. поща: Телефон: 02/904 13 62 e-mail: t_polimerova@sofia.bg
Настоящата частична предварителна оценка на въздействието на проект на Наредба за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на територията на Столична община е изготвена при зачитане на принципите на необходимост, обосновааност, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност, които подлежат на изследване и анализ при изготвянето на проект на всеки нов нормативен административен акт. Изготвянето на проекта е по инициатива на Столична община в изпълнение на изискването на чл. 28а от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), съгласно който общинските съвети могат да определят условията и реда за предприемане на мерки за спазване на утвърдените от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители), посредством създаване и въвеждане на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея; ограничаване на употребата на определени видове горива или уреди за отопление; ограничаване на движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества.	

Изготвянето на проекта на Наредба е в изпълнение на решението на СГС от 08.11.2021 г. по гр. дело № 6614/2017 г. и утвърден от кмета на Столична община план-график за действия (доклад до кмета на Столична община с рег.№ СОА18-ДИ11-4553-[46]/14.01.2022 г.) съдържащ мерки, чрез които се цели осигуряване на достигане на нормативно определените нива (концентрации) на фини прахови частици под 10 µm (ФПЧ10) в атмосферния въздух на територията на общината.

На следващо място изготвеният проект на Наредбата е в изпълнение на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026“ (ПКАВ 2021-2026 г.), приетата с Решение № 204/22.04.2021г. на Столичния общински съвет. Програмата изцяло е съобразена с мерките заложи в „Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024“ (НППКАВ), приета с Решение № 334 от 07.06.2019 г. на Министерски съвет. В Плана за действие, приложение №15 към ПКАВ 2021-2026 г., са включени мерки, свързани с въвеждането и прилагането на зона с ниски емисии (ЗНЕ), както следва:

Мярка 6-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план и въвеждане (при необходимост) на нискоемисионни зони за битово отопление в приоритетни райони, ограничаващи използването на дърва и въглища за отопление, при едновременно предоставена възможност за териториалния обхват на тези зони за безвъзмездна подмяна на отоплителните уреди на дърва и въглища;

Мярка 9-Sf-r-St: Въвеждане на нискоемисионни зони за битово отопление, в които се ограничава отопление на дърва и въглища на сгради по улици, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна или газоразпределителна мрежа

Мярка 53-Sf-r-St-Mt: Изготвяне на план за зона с ниски емисии за транспорт, обществено обсъждане на плана и въвеждане на зона с ниски емисии за транспорт, включително осигуряване на необходимото оборудване, софтуер, платформа и др. като: светодиодни информационни табели/табла с променливо съдържание, за статичното поставяне на всички входно - изходни точки в НЕЗ, така и преместваеми такива, камери за наблюдение и контрол в обхвата на НЕЗ, с възможност за измерване на скорост на превозните средства, RFID четци, софтуер за управление на НЕЗ, комуникационно оборудване, платформа за визуализация, управление и информираност в реално време, относно въведените регулации, газ-анализатори за измерване в реално време (при движещи се автомобили) на емисиите от МПС, поставени на основни пътни трасета в НЕЗ, закупуване на електрически превозни средства за екипите, осъществяващи физически контрол върху МПС, движещи се в НЕЗ, проектиране, закупуване, поставяне и управление на мрежа от общински зарядни точки на територията на НЕЗ.

В допълнение, с Решение № 812/16.12.2021 г. на СОС е приет План за действие за устойчива енергия и климат на Столична община 2021 – 2030 г. (ПДУЕК), включващ програма по енергийна ефективност и дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива. Създаването на нормативна административна уредба имаща за цел да се намалят източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества, ще допринесе за изпълнение и на ПДУЕК и по специално на мярка: С.1.1 „Въвеждане на поетапно ограничаване на използването на високоемисионни горива и открити горивни устройства за отопление“. С нея се предвижда Столична община да въведе поетапно ограничаване на използването на високоемисионни изкопаеми горива за отоплителни нужди на своята територия.

Мярката е свързана с намаляване на емисиите на парникови газове и допълва мерките от ПКАВ 2021-2026 г. Засегнатите от мярката страни ще е необходимо да се преоборудват за да използват други по-екологични и ефективни начини за производство на топлинна енергия затова и крайният срок за изпълнение на мярката 2030 г.

Към настоящия момент Столична община няма създадена нормативна административна уредба, регламентираща ограничаването/забраната на движението на моторни превозни средства с определена екологична група и въвеждането на забрана за употреба на твърди горива за отопление в зони с ниски емисии на вредни вещества. Наред с това Столична община, в изпълнение на разпоредбата на чл. 28а ЗЧАВ, е овластена и обвързана да предприеме необходимите мерки, така че да гарантира в максимална степен постигането на нормативно установените параметри, гарантиращи чистотата на атмосферния въздух на нейната територия. Наред с това на национално ниво бяха предприети значителни мерки, които създадоха предпоставки за изработването на проект на нормативен акт на СО, а именно:

1. С решение № 334 на Министерски съвет от 07.06.2019 г. беше приета Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018 – 2024 г.;
2. В Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества;
3. Народното събрание прие редица изменения в ЗЧАВ, с което се даде възможност на общинските съвети да приемат наредби, с които да се въведат мерките, забраните и ограниченията по чл.28 а от ЗЧАВ;

Предприетите на национално ниво мерки изискват на територията на Столична община да бъдат предприети необходимите действия по изграждане на нормативна уредба във връзка с чл. 28 а от ЗЧАВ.

I. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1

През последните години на територията на Столична община бяха констатирани превишения на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването в изпълнение на изискванията на чл. 6 от ЗЧАВ. Беше установено, че основната причина за замърсяване на чистотата на атмосферния въздух е употребата на твърди горива за отопление (въглища, нискокачествени брикети, дърва, стари неефективни горивни устройства и др.), особено през зимния сезон и увеличаването на броя на моторните превозни средства, чиито двигатели, поради недоброто им поддържане или остарели технически характеристики (остарял автомобилен парк) отделят в атмосферата вредни вещества (замърсители), които в значителна степен надхвърлят допустимите максимални предели. Проектът за наредба очертава двата основни източника на замърсяване, спрямо които трябва да бъдат въведени ограничения и/или забрани, посредством които да се преодолее вредното им въздействие върху атмосферния въздух и околната среда в границите на Столична община.

Проблемът, който трябва да се разреши има двойко измерение.

1. Първата стъпка изисква да се определят източниците, които причиняват замърсяване на атмосферния въздух по посочените начини, като се въведат правила, така че същите да бъдат ограничени и/или забранени.

1.1. За постигането на посочения резултат, на първо място, е необходимо да бъдат индивидуализирани превозни средства, които причиняват замърсяване. Определянето им се извършва посредством въвеждане на правила за екологична група по реда предвиден в НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства. Всяко превозно средство, което попада в обхвата на проекта за наредба, ще притежава екологична група, която ще е определяща за допускането му за движение в нискоемисионните зони, които наредбата създава. Превозните средства, които са в екологична група отличаваща се с най-висока степен на замърсяване, ще бъдат ограничени или поставени в забранителен режим за движение в изброените в наредбата зони.

1.2. На второ място е необходимо да се изясни съдържанието на употребения термин „твърдо гориво за битово отопление“, спрямо което с проекта за наредба е предвидено въвеждане на забрана и това са въглища, брикети от въглища и дървесина, използвана за битово отопление, съгласно Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол, приета с ПМС № 22 от 17.02.2020 г. (ДВ. бр. 15 от 21.02.2020 г.) и Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление (ДВ. брой: 81, от дата 15.10.2019 г.), с изключение на пелети и брикети от биомаса. Посочените източници на топлинна енергия се отличават с най-високо ниво на отделяне на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители). Поради тази причина в проекта на наредба е въведена забрана за употребата им.

2. Втората стъпка изисква да бъдат създадени нискоемисионни зони, за които ще важат предвидените в проекта за наредба ограничения и/или забрани. Тези зони са разделени в две групи, в зависимост от източника на замърсяване и степента на превишение на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

2.1. Подходът е различен по отношение на превозните средства и обектите, в които се употребява твърдо гориво за отопление. Причината е, че превозните средства са подвижни вещи, които могат да бъдат ограничени в придвижването им като се забрани навлизането, движението и/или преминаването през създадени в проекта зони с ниски емисии на вредни вещества. Използването на твърдо гориво за отопление се извършва в недвижими имоти, което предполага статичната му употреба. Поради тази причина е наложително въвеждане на забрана, която да осуетява самата употреба на твърдо гориво за отопление поради невъзможността намаляването на вредните емисии от употребата му да бъде регулирано по друг начин. При превозните средства като подвижни вещи е възможно да се забрани навлизането, движението вътре и/или преминаването им през зони с ниски емисии на вредни вещества, там където се констатира превишаване на установените норми за безопасност, като тази забрана се отнесе само към онези превозни средства, които се явяват най-сериозни замърсители. Използваният диференциран подход от една страна цели да намали емисиите на вредни вещества, а от друга да стимулира използването на различен вид транспорт в зоните. Предложеното с наредбата ограничение за превозните средства е предвидено да бъде наложено временно

за периода от 01 декември на текущата календарна година до последния ден на месец февруари от следващата я календарна година, защото това е периодът от време, когато се констатира най-чести и значими превиишения на гореописаните норми.

2.2. По отношение на твърдото гориво за зона с ниски емисии на вредни вещества е предложено да бъде определена цялата територия на Столична община, защото употребата му е възможна на цялата територия на Столична община под различна форма и в различни по вид уреди, чието изчерпателно индивидуализиране на практика е непостижимо, а и не е необходимо, тъй като съгласно разпоредбите на Приложение II от Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества. Считано от 01 януари 2022 г. са въведени конкретни изисквания за екопроектиране по отношение на сезонната енергийна ефективност при отопление; конкретни изисквания за екопроектиране по отношение на емисиите; изисквания към продуктовата информация за локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Съгласно чл. 8 от същия Регламент до 1 януари 2022 г. държавите членки могат да разрешават пускането на пазара и въвеждането в експлоатация на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, съответстващи на националните разпоредби, които са в сила по отношение на сезонната енергийна ефективност при отопление, емисиите на прахови частици, емисиите на органични газообразни съединения, емисиите на въглероден оксид и емисиите на азотни оксиди. След посочената дата обаче на пазара не могат да бъдат пускани за продажба и не могат да бъдат въвеждани в експлоатация локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, които не отговарят на зададените в посочения нормативен акт критерии. На практика Европейската Комисия е въвела критериите, на които трябва да отговарят локалните отоплителни уреди, които да позволяват употребата им, те са приложими, считано от 1 януари 2022 г., поради което уреждането им с нормативен административен акт на общинско равнище не е необходимо.

Предложената нова нормативна уредба дава решение на първия поставен проблем като на първо място, индивидуализира източниците на замърсяване, на второ място дава легално понятие за зона с ниски емисии на вредни вещества и на трето място предвижда мерките, с прилагането на които ще се постигне поставената в чл. 1 от проекта за наредба цел, а именно да се намалят източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества и като се създадат условия за постигане на заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители) утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

Проблем 2

Вторият проблем, който възниква, е свързан с начина, по който трябва да се подходи спрямо адресатите на правните норми на проекта за наредба, които ще бъдат засегнати от въведените забрани, така че да се осигури плавно въвеждане на уредбата, която да не създава трудности, водещи до невъзможност за прилагане на разпоредбите ѝ. Решаването на този проблем също е предвидено в две насоки в зависимост от вида на наложеното ограничение и/или забрана.

1. По отношение на наложеното ограничение и/или забрана за навлизане, движение или преминаване на превозни средства с определена екологична група по реда предвиден в НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства са предвидени следните изключения, които да облекчат прилагането на новата уредба, да осигурят защита на обществения интерес, като в същото време да гарантират стриктно изпълнение на възложените задължения от адресатите на правните норми.

1.1. Лицата –ползватели от домакинството (по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на ДОПК) на собственици или наематели на обособени жилищни имоти, попадащи в зоните с ниски емисии на вредни вещества, и са с постоянен адрес, идентичен с адреса на жилищния имот, ако вече имат издаден валиден електронен винетен стикер по реда в Раздел II.3 „Режим на локално платено паркиране на МПС на живущите в зоните за почасово платено паркиране“ от НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община имат право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство.

1.2. Останалите лица, които управляват МПС, за които е въведено ограничение получават право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство след подаване на заявление и вписване в електронна база данни създадена и поддържана от Столична община за тази цел, ако отговарят на определените за това изисквания. Подаването на заявлението се извършва по утвърден образец до „Центъра за градска мобилност“ ЕАД.

1.3. Право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство имат лицата, притежаващи карта за преференциално паркиране на МПС. Включването на тези лица в електронната база данни се извършва въз основа на подадено заявление до „Център за градска мобилност“ ЕАД по образец, към което следва да бъде приложено копие на свидетелството за регистрация на МПС, което ще бъде използвано за преминаване и движение през зона с ниски емисии на вредни вещества, определена съгласно настоящата Наредба.

1.4. В проекта за наредба е предвидено въведените ограничения и/или забрани да не се прилагат за моторни превозни средства със специален режим на движение и за моторни превозни средства, предназначени за извършване на обществен превоз на пътници, с което се гарантира запазване на обществения интерес.

1.5. С проекта на наредбата е създаден ред за поетапно въвеждане на ограниченията и/или забраните.

2. По отношение на лицата, които използват твърдо гориво за отопление е създадена уредба, която да гарантира преходен период, в рамките на който те да имат възможност да преминат към локален отоплителен топлоизточник, който не използва твърдо гориво, включително чрез участие в действащи програми, проекти и инициативи на Столична община за поетапно извеждане от употреба на печки и котли на твърдо гориво за битово отопление, които не отговарят на изискванията на Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Съгласно чл. 2, параграф 1, т. 1) от Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета „локален отоплителен

топлоизточник на твърдо гориво“ означава отоплително устройство, което излъчва топлинна енергия чрез директен топлообмен или чрез директен топлообмен в комбинация с топлообмен с флуид, с цел да се постигне и поддържа определено ниво на топлинен комфорт в затвореното помещение, в което се намира продуктът, евентуално в комбинация с отдаване на топлинна енергия в други помещения, и е оборудвано с един или повече топлогенератори, които преобразуват твърди горива непосредствено в топлинна енергия. В чл. 2 от същия регламент са дадени и други легални определения за отделните видове уреди, които използват твърдо гориво. Европейската регулация е създадена за екопроектиране във връзка с предлагането на пазара и въвеждането в експлоатация на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво с номинална топлинна мощност от 50 kW или по-малко. Употребата на тези топлоизточници ще бъде ограничена от проекта за наредба по реда предвиден в нея в зоните с ниски емисии на вредни вещества. Предвиден е гратисен период, в рамките на който лицата, използващи локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво, да заменят използваните уреди с други, които не попадат в обхвата на проекта за наредба. Подходът е диференциран в зависимост от местоположението на недвижимите имоти, в които субекти, адресати на нормативния административен акт, използват локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво. Считано от 01.01.2025 г. се забранява използването на твърди горива за отопление в сгради, разположени по улици или на места, в които има изградена и функционираща централна топлофикационна и/или газоразпределителна мрежа, а от 01.01.2030 г. забраната обхваща цялата територия на Столична община. По този начин се гарантира възможността всяко лице, което ще бъде засегнато от разпоредбите на наредбата, да има възможност да премине към използване на отоплителни уреди с друг източник на топлинна енергия. Гратисният период е продължителен и създава условия без усилия да бъде извършена замяната.

Предложената нова нормативна уредба дава решение на втория поставен проблем, като осигурява възможност на лицата – ползватели от домакинството (по смисъла на § 1, т. 2 ДР на ДОПК) на собственици или наематели на обособени жилищни имоти, попадащи в зоните с ниски емисии на вредни вещества, и са с постоянен адрес, идентичен с адреса на жилищния имот, ако вече имат издаден валиден електронен винетен стикер по реда в Раздел II.3 „Режим на локално платено паркиране на МПС на живущите в зоните за почасово платено паркиране“ от НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община да имат право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство. Такава възможност е осигурена и на лицата, притежаващи карта за преференциално паркиране на МПС. Останалите лица, които управляват МПС, за които е въведено ограничение получават право за преминаване и движение в определените зони с ниски емисии на вредни вещества независимо от екологичната група на моторно превозно средство след подаване на заявление и вписване в електронна база данни създадена и поддържана от Столична община за тази цел, ако отговарят на определените за това изисквания. Гарантиран е и общественият интерес, като превозните средства със специален режим на движение и такива предназначени за извършване на обществен превоз на пътници са поставени извън обхвата на проекта за наредба. Забраната за употреба на твърдо гориво за отопление е въведена по начин, че за изпълнението ѝ е осигурен гратисен период, в рамките на който на адресатите на правните норми от проекта за наредба е осигурена възможност постепенно да заменят локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво с други, попадащи извън обхвата на проекта на наредбата, включително чрез

програми, проекти и инициативи на Столична община.

Проблем 3

Индивидуализиране на субектите, които са обхванати от разпоредбите на проекта за наредба.

1. Лицата обхванати от проекта за наредба относно забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група по реда на НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства, за моторни превозни средства с двигатели с принудително възпламеняване на работната смес и за моторни превозни средства с двигатели със самозапалване чрез сгъстяване на работната смес или попадащи в група, в посочената в наредбата зона с ниски емисии на вредни вещества са собствениците на превозните средства или такива физически лица, на които е предоставено за ползване моторно превозно средство, попадащо в обхвата на проекта за наредба. Автомобилите получават екологична група при прилагане на горепосочената наредба към момента на извършване на годишния преглед за техническа изправност. По този начин е гарантирана възможността всяко лице водач на моторно превозно средство, явяващо се адресат на проекта за наредба, да бъде установено без трудност.

2. Обхванати от проекта за наредба относно въведената с нея забрана за използване на твърди горива за битово отопление, са собствениците на недвижими имоти, разположени на цялата територия на Столична община, лицата, в чиято полза има учредено вещно право на ползване върху такива имоти, както и лицата, на които е предоставен за управление или под наем имот държавна или общинска собственост, разположен на територията на Столична община, които използват локалните отоплителни топлоизточници на твърдо гориво.

Предложената нова нормативна уредба дава решение на третия поставен проблем, като ясно и последователно определя кръга от субектите, както по отношение на въведената забрана за движение на моторни превозни средства с определена екологична група, така и спрямо забраната за употреба на твърдо гориво.

Проблем 4

Ред за осъществяване на контрол.

Извършването на контрола по прилагане на наредбата е възложено на кмета на Столична община или оправомощени от него лица, като е предвидено използване на собствени общински автоматизирани технически средства и системи или такива насти от трети лица при осъществяване на контрола.

Предвидено е подаване на заявление по образец от задължените лица и вписване в създадената за тази цел база данни, което да гарантира, че лицата, обхванати от проекта за наредба, ще изпълняват стриктно възложените им задължения, свързани със забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група. В определените зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община по отношение на транспорта, за които е въведено ограничение и/или забрана по реда в наредбата, е предвидено да се осъществява постоянно, денонощно видеонаблюдение с общински автоматизирани технически средства и системи, които

могат да бъдат стационарни и мобилни.

Решаването на четвъртия поставен проблем е чрез осигуряването на необходимият брой лица и нужните технически средства за изпълнението му. Предвидено е създаване на база данни, информация от която да се използва, за да се гарантира постигане на поставените цели.

II. Цели:

Целта на предложения за приемане нормативен административен акт е да се уредят правилата и условията за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община и въвеждане на ограничения и забрани за движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, в такива зони и за въвеждане на ограничения и забрани за употребата на твърди горива за битово отопление на цялата територия на Столична община или на части от нея, с цел намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух.

III. Заинтересовани страни

1. Пряко заинтересовани страни:

1.1. Кметът на Столична община, на когото се възлага изпълнението на наредбата.

1.2. Лицата, управляващи моторни превозни средства с екологична група, за която е въведено ограничение по реда на проекта за наредба.

1.3. Лицата, използващи твърдо гориво за битово отопление.

Пряко заинтересовани страни са цялото население на територията на Столична община.

2. Косвено въздействие:

Косвено въздействие наредбата ще окаже върху всички лица, живеещи и/или пребиваващи на територията на Столична община.

IV. Варианти на действие.

1. **Вариант 1** – Да не се приема предложеният проект за наредба и да се предприемат действия по регулиране на въпросите, предмет на проекта за наредба. (Бездействие)

2. **Вариант 2** – Приемане на проекта за наредба. (Нова нормативна административна уредба).

V. Анализ на въздействията на отделните варианти:

1. По Вариант 1 (Бездействие)

Вариант 1 означава да не се предприемат никакви действия, насочени към създаване на условия за намаляване на емисиите на вредни вещества на територията на Столична община както по отношение на остарелия автопарк, така и спрямо употребата на твърдо гориво.

Положителни въздействия:

При изготвяне на настоящата оценка не са установени положителни резултати за нито една от заинтересованите страни при прилагане на Вариант 1.

Отрицателни въздействия:

Прилагането на Вариант 1 ще доведе до липса на промяна в положението на заинтересованите страни, което означава високи емисии на вредни вещества в атмосферния въздух в Столична община, нарушаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители), утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, както и пасивност по отношение на проблемите, свързани с чистотата на въздуха в Столична община.

Косвено негативно въздействие ще има Вариант 1 спрямо общественото здраве като цяло, в т.ч. живеещи, пребиваващи на територията на Столична община, бизнес, работодателите, обществените институции.

Специфични въздействия:

Приложението на **Вариант 1** оказва негативно специфично въздействие върху здравния статус на физическите лица поради покачване на опасностите от заболяемост в резултат на завишени нива на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители).

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Приложението на **Вариант 1** може косвено да окаже неблагоприятно въздействие върху малките и средните предприятия, доколкото ще представлява липса на грижа към общественото здраве, което може да доведе до по – висока заболяемост в резултат от завишени нива на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и отлагания на вредни вещества (замърсители).

Административна тежест:

Приложението на **Вариант 1** няма да повлияе върху административната тежест.

2. По Вариант 2 – Приемане на проекта за наредба. (Нова нормативна административна уредба).

Описание:

С проекта за приемане на нормативен административен акт се цели се уредят правилата и условията за създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община и въвеждане на ограничения и забрани за движението на моторни превозни средства (МПС), категоризирани в екологични групи, за определен период от време, в такива зони и за въвеждане на ограничения и забрани за употребата на твърди горива за битово отопление на цялата територия на Столична община или на части от нея, с цел намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух.

Положителни въздействия:

Прилагането на Вариант 2 ще окаже положителни въздействия по отношение на заинтересованите страни, както следва:

Ще бъдат ограничени източниците на замърсяване на атмосферния въздух на територията на Столична община.

Ще бъдат създадени условия за постигане на заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители), утвърдени от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването.

Отрицателни въздействия:

При изготвянето на тази предварителна частична оценка на въздействие не са идентифицирани негативни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни при прилагането на Вариант 2.

Специфични въздействия:

Прилагането на **Вариант 2** има положителни специфични въздействия, свързани с подобряване на здравния статус на физическите лица, живеещи и пребиваващи на територията на Столична община.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Прилагането на **Вариант 2** ще окаже положително въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Прилагането на **Вариант 2** води до възникване на задължение за подаване на заявление за вписване в създадена за целта на наредбата база данни от лицата, обхванати от проекта за наредба, относно забраната за движение на моторни превозни средства с определена екологична група, за което обаче не е предвидено заплащане на цена за административна услуга. Заложено е изграждане на база данни към Столична община за обобщаване, анализиране и съхраняване на информация.

3. Сравняване на вариантите:

При сравняване на двата варианта се установи по-висока ефективност при прилагане на Вариант 2, поради това че посредством него се постигат поставените цели, свързани с намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества посредством ограничаване на движението на моторни превозни средства, категоризирани в екологични групи, за определен период от време, чрез въвеждане на забрана за движението им в такива зони, както и да ограничи и забрани употребата на твърди горива за отопление на цялата територия на Столична община, за да бъдат постигнати заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители). Вариант 1 не води до постигане на нито една от гореизброените цели.

4. Избор на препоръчителен вариант:

По проблеми от 1 до 4 Вариант 2 Приемане на проекта за наредба. (Нова нормативна административна уредба).

Вариант 2 е препоръчителен вариант на действие спрямо решаването на изследваните в настоящата оценка проблеми.

Аргументите за приемането му като препоръчителен вариант са следните:

А. Вариант 2 притежава по-висока ефективност във връзка с неговата целенасоченост и притежава значителен потенциал за постигане на целите, поставени с приемане на наредбата.

Б. Вариант 2 се отличава с по-висока ефикасност в сравнение с Вариант 1, по отношение на въздействието върху заинтересованите страни и обществото.

В. Вариант 2 съдържа по-сериозен потенциал за изпълнение на заложените цели за намаляване на източниците на замърсяване на атмосферния въздух в създадени на територията на Столична община зони с ниски емисии на вредни вещества, посредством ограничаване на движението на моторни превозни средства, категоризирани в екологични групи, за определен период от време, чрез въвеждане на забрана за движението им в такива зони, както и да ограничи и забрани употребата на твърди горива за отопление на цялата територия на Столична община, за да бъдат постигнати заложените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и нормите за отлагания на вредни вещества (замърсители). В тази връзка той се отличава с по-висока резултативност.

4.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от избора на Вариант 2:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже въздействие по отношение на административната тежест.

4.2. Създават ли се нови/засягат ли се действащи регулаторни режими и услуги от прилагането на Вариант 2:

Прилагането на Вариант 2 няма да окаже влияние върху действащи регулаторни режими и услуги.

4.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант?

Изгражда се база данни за обобщаване, анализиране и съхраняване на информация, получена от заинтересованите лица във връзка с прилагане на наредбата.

4.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Проектът може да засегне МСП, само ако попадат в кръга на задължените по наредбата лица, като в такава хипотеза за тях възникват права и задължения като за всяко друго задължено по проекта за наредба лице.

4.5. Хипотетични рискове от прилагането на избрания вариант:

При извършване на настоящата оценка не са констатирани хипотетични рискове от прилагането на Вариант 2.

5. Консултации:

Предстои организиране на обществено обсъждане по чл. 26 от Закона за нормативните актове (ЗНА). За тази цел проектът на наредбата ще бъде обявен на електронния сайт на Столична община с възможност за участие на всички граждани и организации в обсъжданията. Всяко от получените предложения или препоръки ще бъде обсъдено, съобразено и отразено в предложени проект, в случай че допълва,

усъвършенства и доразвива уредбата.

6. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Приемането на нормативния акт не транспонира право на ЕС, но е свързано с него, доколкото осъществява политиките по околна среда и изменение на климата, което изисква спазване на хоризонталните принципи, определени в чл. 3 от Договора за Европейския Съюз и чл. 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в т.ч. и Хартата на основните права на ЕС. Секторният характер на проекта за наредба сам по себе си предопределя основната ѝ цел за съхраняване, опазване и подобряване качеството на околната среда, както е предвидено в чл. 11 и чл. 191, параграф 1 ДФЕС. Проектът за наредба е изцяло съобразен с европейските практики за намаляване замърсяването на въздуха, като напълно зачита европейското и национално законодателство в областта на околната среда.

7. Нужно ли е извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 ЗНА изработване на проекти на нормативни актове, за които извършването на предварителна частична оценка на въздействието е показала, че може да се очакват значителни последици, поражда необходимостта от провеждане на цялостна предварителна оценка на въздействието. При проведения анализ на проекта за наредба се констатира, че не се изисква извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици.

8. Приложения:

Няма други приложения.

9. Информационни източници:

9.1. Договор за Европейския съюз.

9.2. Договор за функционирането на Европейския съюз.

9.3. Закон за чистотата на атмосферния въздух.

9.4. Регламент 2015/1185 на Комисията от 24 април 2015 година за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво са предвидени изисквания за битовите отоплителни уреди на твърдо гориво, с цел подпомагане на процеса на подмяна с уреди с по-ниски емисии на вредни вещества.

9.5. Национална програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018 – 2024 г..

9.6. Програма „Околна среда 2021-2027“ на ЕС.

9.7. НАРЕДБА № Н-32 от 16.12.2011 г. за периодичните прегледи за проверка на техническата изправност на пътните превозни средства на МПС.

9.8. Наредба № 1-45 от 2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства.

9.9. НАРЕДБА за организация на движението на територията на Столична община.

9.10. Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол, приета с ПМС № 22 от 17.02.2020г.

9.11. Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление.

9.12. Закон за нормативните актове.

10. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Теодора Полимерова – директор на дирекция „Климат, енергия и въздух“ ^{в.м.} Столична община

Дата:2022 г.

Подпис: